

Kaupunginvaltuusto

Aika 14.09.2026 klo 18:00 -
Paikka Martinsali, Raision kirjastotalo
Lisätietoja
Käsiteltävät asiat

Asianro	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
2	Pöytäkirjantarkastajien valitseminen	6
3	Esityslistan hyväksyminen	7
4	Heikki Suomisen eronpyyntö hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenyydestä	8
5	Talousarvion toteutuminen kesäkuu 2026	9
6	Sivistyslautakunnan talousarviomuutos vuoden 2026 talousarvioon	13
7	Sivistyslautakunnan talousarviomuutos vuoden 2026 talousarvioon	15
8	Raision kaupunkistrategian mittarit	18
9	Omavelkainen takaus Raision Vuokra-asunnot Oy:n Kuloistenkorento-hankkeen korkotukilainaan	23
10	Vuokrasopimuksen muuttaminen tontti 680-6-6081-2 / Raision Vuokra-asunnot Oy	26
11	Raision kaupungin 1. (Vaisaari) kaupunginosan katualuetta, 3. (Kerttula) kaupunginosan liikenne- ja katualuetta, 6. (Kuloinen) kaupunginosan liikenne-, vesi-, erityis-, virkistys- ja katualuetta ja 7. (Ihala) kaupunginosan muinaismuisto-, erityis-, virkistys- ja katualuetta koskevan asemakaavamuutoksen hyväksyminen (Kuloisten risteysilta)	28
12	Raision kaupungin maapoliittinen ohjelma	33
13	Teollisuustonttien hinnoittelu kortteleissa 4-410, 411, 415 ja 417	35
14	Varsinais-Suomen kiinteistö kuntayhtymän tilinpäätöksen 2025 hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen	37
15	Valtuutettu Ari Korhosen ym. valtuutettujen aloite koulujen alkamisajan myöhentämisestä	39
16	Valtuutettu Mari-Johanna Vähäsarjan ym. valtuutettujen aloite, että Raisio ei hanki tuotteita, palveluita tai raaka-aineita, jotka ovat lähtöisin Israelin laittomista siirtokunnista	49
17	Valtuutettu Sini Laineen ym. valtuutettujen aloite koskien ultraprocessoitua ruokaa	54
18	Valtuutettu Marjo Himasen ym. valtuutettujen aloite ulkoliikuntamahdollisuuksien kehittämisestä Raisiossa	59

19	Valtuutettu Kari Kanniston ym. valtuutettujen aloite Kerttulan liikuntahallin ja Tiedonpuiston koulun kuntosalien käyttöasteen nostamisesta	66
20	Valtuutettu Ella Myllyn ym. valtuutettujen aloite hallitusta hoitamattomuudesta luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi	73

Kaupunginvaltuusto

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Jäsenet	Korhonen Ari	puheenjohtaja
	Moislahti Jonni	1. varapuheenjohtaja
	Koivisto Mika	2. varapuheenjohtaja
	Aaltonen Heidi	3. varapuheenjohtaja
	Aso Janne	jäsen
	Dahlgren Niko	jäsen
	Haavisto Erkki	jäsen
	Heinonen Maiju	jäsen
	Hellstén Juha	jäsen
	Himanen Marjo	jäsen
	Hurmerinta Teija	jäsen
	Jormanainen Juha	jäsen
	Kangasoja Mikko	jäsen
	Kannisto Kari	jäsen
	Kannisto Pauliina	jäsen
	Kivijärvi Anneli	jäsen
	Kosonen Kimmo	jäsen
	Käyhkö Venla	jäsen
	Laine Sini	jäsen
	Laulumaa Janne	jäsen
	Lehto-Laurila Hannele	jäsen
	Lehtonen Aarre	jäsen
	Lindqvist Emma	jäsen
	Maunula Markus	jäsen
	Mero Jonna	jäsen
	Ollila Annika	jäsen
	Parantainen Vesa	jäsen
	Parkko Tanja	jäsen
	Rantala Jukka	jäsen
	Reipas Sanni	jäsen
	Rosama Jarmo	jäsen
	Salonen Jari	jäsen
	Savola Eeva	jäsen
	Seikola Harri	jäsen
	Suominen Heikki	jäsen
	Suro Aleks	jäsen
	Tammelin Mikko	jäsen
	Toivonen Niko	jäsen
	Tyyskänen Eveliina	jäsen
	Tättilä Mika	jäsen
	Valkeejärvi Terhi	jäsen
	Visa Riikka	jäsen
	Vähäsarja Mari-Johanna	jäsen

Muu

Kuosmanen Miro
Vainio Eero
Laakso Leena
Matti Samu
Nygrén Patrik
Oja Timo
Syvänen Piia
Hakala Anni

nuorisovaltuuston edustaja
kaupunginjohtaja
sivistysjohtaja
kaupunkikehitysjohtaja
talousjohtaja
tekninen johtaja
henkilöstöjohtaja
pöytäkirjanpitäjä

Kaupunginvaltuusto

14.09.2026

1**Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto

14.09.2026

2

Pöytäkirjantarkastajien valitseminen

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026

Päätösehdotus

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Anneli Kivijärvi ja Jonna Mero.

Päätös

Kaupunginvaltuusto

14.09.2026

3

Esityslistan hyväksyminen

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026

Päätösehdotus

Asiat käsitellään laaditun esityslistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 277

24.08.2026
14.09.2026

4**Heikki Suomisen eronpyyntö hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenyydestä**

Kaupunginhallitus 24.08.2026 § 277

Valmistelija: hallintoasiantuntija Sanna Tammilehto,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Heikki Suominen on jättänyt 12.8.2026 eronpyynnön hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenyydestä, syynä Perussuomalaisten (PS) puolueesta ja paikallisyhdistyksestä eroaminen 2.6.2026 alkaen.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että

1. valtuusto myöntää eron Heikki Suomiselle hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenyydestä.
2. valtuusto valitsee Heikki Suomisen tilalle hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakuntaan uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
17/00.00.01.01/2026

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että

1. valtuusto myöntää eron Heikki Suomiselle hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenyydestä.
2. valtuusto valitsee Heikki Suomisen tilalle hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakuntaan uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 264

24.08.2026
14.09.2026

5

Talousarvion toteutuminen kesäkuu 2026

Kaupunginhallitus 24.08.2026 § 264

Valmistelija: talousjohtaja Patrik Nygrén, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Talousarvion toteutumista seurataan toimitelmissä kuukausittain. Kaupunginhallitukselle laadittava raportti sisältää koko kaupungin tuloslaskelman lisäksi raportin käyttötalouden toteumasta lautakunnittain toimintatuottojen, toimintakulujen ja toimintakatteen tasolla. Raportissa esitetään talousarvion toteutumisen lisäksi vertailu edelliseen vuoteen. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun sekä syyskuun lopun tilanteesta.

Ohessa on tammi-kesäkuun talouden toteumaraportti sekä tammi-heinäkuun verotulojen kertymä.

Raision kaupungin tuloslaskelman toteutuminen kesäkuu 2026

Tasaisen käytön mukainen kesäkuun toteuma olisi 50,00 %. Toteumaprosentit esitetään liitteenä olevissa raporteissa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksena syntyvä **toimintakate** oli kesäkuussa noin -34,1 miljoonaa euroa ja se toteutui laskennallista talousarviota paremmin. Toteumaprosentti oli 46,4 %.

Lautakuntien toimintakatteet toteutuivat laskennallista talousarviota paremmin kaupunginhallituksen, lupalautakunnan sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Toimintakatteet toteutuivat laskennallista talousarviota heikommin infralautakunnan sekä hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Toimintatuottojen toteuma oli laskennallista talousarviota parempi kaikkien muiden lautakuntien osalta paitsi infralautakunnan osalta. Toimintakulujen toteuma oli talousarviota parempi kaupunginhallituksen sekä lupalautakunnan osalta. Toimintakulujen toteuma oli talousarviota heikompi infralautakunnan, sivistyslautakunnan sekä hyvinvointi ja vapaa-aikalautakunnan osalta.

Kaupunginhallituksen toimintatuottojen osalta päätöksentekopalveluiden pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot eivät ole vielä realisoituneet. Lisäksi pakolaisten toimeentulokorvaukset eivät ole vielä toteutuneet. Muut tuet ja avustukset valtiolta ovat toteutuneet talousarviota paremmin. Toimintatuotot ovat talousarviota suuremmat ollen 58,7 %. Kaupunginhallituksen toimintakulujen toteuma on kokonaisuudessaan alle laskennallisen talousarvion ollen 35,8 %. Kaupunginhallituksen toimintakatteen toteuma on laskennallista talousarviota parempi ollen 16,2 %.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 264

24.08.2026

14.09.2026

Lupalautakunnan toimintatuotot toteutuivat laskennallista talousarviota suurempina. Toimintakulut toteutuivat laskennallista talousarviota paremmin. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot laskivat ja toimintakulut ovat kasvaneet. Toimintakate toteutui laskennallista talousarviota paremmin.

Infralautakunnan toimintatuottojen toteuma oli alle laskennallisen talousarvion, sekä pienemmät edellisvuoteen verrattuna. Satamatoiminnan myyntituotot ylittivät laskennallisen talousarvion määrään. Muut myyntituotot alittivat laskennallisen talousarvion määrään. Toimintakulujen toteuma toteutui laskennallista talousarviota suurempina. Suurimpina vaikuttavina tekijöinä laskennallisen talousarvion ylittyminen rakennusten ja alkavat rakennukset ja kunnossapidon ja lämmitys kulujen määrän osalta. Lisäksi toteumaan vaikutti rakennusmateriaali kulujen laskennallisen talousarvion alittuminen. Toimintakate toteutui laskennallista talousarviota heikommin.

Sivistyslautakunnan toimintatuotot toteutuivat laskennallista talousarviota suurempina. Toimintakulut olivat laskennallista talousarviota suuremmat, ja edellisvuotta suuremmat. Toimintakulujen osalta palvelusetelit ylittivät laskennallisen talousarvion.

Hyvinvointi ja vapaa-aikalautakunnan toimintatuotot toteutuivat laskennallista talousarviota paremmin, ja myös paremmin edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten tähän vaikuttivat muut tuet ja avustukset valtiolta. Toimintakulut toteutuivat laskennallista talousarviota suurempina. Suurin vaikutus oli henkilöstökulujen alittuminen laskennalliseen talousarvioon verrattuna. Toimintakate toteutui noin 0,2 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota paremmin ollen 40,9 % ja noin 0,6 miljoonaa euroa paremmin kuin edellisvuonna.

Koko kaupungin **toimintatuottojen** toteuma oli kesäkuussa 11,7 miljoonaa euroa. Toimintatuotot toteutuivat kokonaisuudessaan noin 1,3 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota paremmin. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot olivat 0,3 miljoonaa euroa pienemmät.

Koko kaupungin **toimintakulujen** toteuma oli kesäkuussa noin -45,8 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat noin 1,3 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota paremmin. Edelliseen vuoteen verrattuna toimintakulut olivat 3,2 miljoonaa euroa suuremmat. Toimintakuluista *henkilöstökulut* olivat -26,6 miljoonaa euroa ja ne alittivat laskennallisen talousarvion kaupunginhallituksen ja lupalautakunnan osalta. Henkilöstökulut ylittivät laskennallisen talousarvion infralautakunnan, sivistyslautakunnan sekä hyvinvointi ja vapaa-aikalautakunnan osalta. Toinen iso kululaji, *palvelujen ostot*, toteutuivat -11,3 miljoonan euron suuruisena ylittäen laskennallisen talousarvion 0,1 miljoonalla eurolla.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 264

24.08.2026

14.09.2026

Verotulot

Raision kaupungin verotulot toteutuivat tammi-kesäkuussa 0,8 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota heikommin. Yhteensä verotuloja kertyi noin 31,4 miljoonaa euroa (v.2025 28,5 M€). *Kunnallisveroa* kertyi noin 28,2 miljoonaa euroa (v.2025 25,1 M€) ja *yhteisöveroa* noin 2,9 miljoonaa euroa (v.2025 2,7 M€). *Kiinteistöveron* kertymä oli noin 0,3 miljoonaa euroa (v.2025 0,7 M€).

Ansio- ja pääomatuloveroja tilitettiin kesäkuussa Verohallinnon mukaan koko maan tasolla 1,0 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Tilitysmäärän pienenemisen taustalla olivat palkkojen ennakonpidätysten lasku.

Kesäkuussa koko maan yhteisöverojen tilitykset kasvoivat edellisvuoteen nähden 0,4 prosenttia. Kiinteistöveroja tilitettiin 52,0 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Muutos selittyy verotuksen valmistumisen jaksottumisella.

Valtionosuudet

Valtionosuudet toteutuivat tammi-kesäkuussa 1,4 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota heikommin. Valtionosuudet olivat kesäkuun lopussa kokonaisuudessaan noin 7,7 miljoonaa euroa. Edellisvuoden kesäkuuhun verrattuna laskua oli 0,4 miljoonaa euroa.

Vuosikate ja tuloslaskelman toteutuminen

Vuosikate toteutui kesäkuussa noin 0,9 miljoonaa euroa laskennallista vuosikatetta paremmin. Tähän vaikutti toimintakatteen talousarviota parempi toteuma. Kesäkuun vuosikate oli 4,8 miljoonaa euroa, joka on noin 1,2 miljoonaa euroa vuoden 2025 kesäkuun vuosikatetta heikompi.

Poistot toteutuivat laskennallista talousarviota pienempinä, ollen noin -4,4 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma toteutui kokonaisuudessaan kesäkuussa 0,5 miljoonan euron suuruisena. Edellisen vuoden kesäkuun toteuma oli 2,2 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Investointien kokonaismenot olivat tammi-kesäkuussa noin 13,3 miljoonaa euroa toteumaprosentin ollessa 35,3 %. Investointien nettomenot olivat 11,8 miljoonaa euroa. Investointien toteuma oli noin 0,4 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 264

24.08.2026
14.09.2026

Lainat

Raision kaupungin lainamäärä kesäkuun lopussa 96,8 miljoonaa euroa. Lainamäärän muutos vuoden 2025 lopusta kesäkuun 2026 loppuun on 12,7 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee talousarvion toteutumisen kesäkuu 2026 tiedokseen ja ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää merkitä talousarvion toteutumisen kesäkuu 2026 tiedokseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
23/02.02.02/2026

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto päättää merkitä talousarvion toteutumisen kesäkuu 2026 tiedokseen.

Päätös

Oheismateriaali

Talousarvion toteutuminen kesäkuu
Verotulojen kertymä 2026
Henkilöstö 30.6.2026

Sivistyslautakunta	§ 62	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 208	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

6**Sivistyslautakunnan talousarviomuutos vuoden 2026 talousarvioon**

Sivistyslautakunta 20.05.2026 § 62

Valmistelija: talouspäällikkö Esa Ilanti, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Lupa- ja valvontavirastoon myöntänyt (LVV-U/49768/2026) Raision kaupungille valtionavustusta 109 000 € Raiha – Raisio harrastaa hankkeelle. Hankkeen omavastuu osuus on 36 333 € (25 %)

Lisämäärärahaesitys vuodelle 2026:

Tulot

3330.312110 Muut tuet ja avustukset 50 000 €

Menot

4004.312110 Työsuhteisten kuukausipalkat 24 000 €

4100.312110 Kvtel-maksut 6 000 €

4470.312110 Muut palvelut 20 000 €

Loput määrärahasta (59 000 €) budjetoidaan vuodelle 2027.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt jatkorahoituksen (OKM/231/520/2024) Raision kaupungille 246 000 euron valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2024–2027 (omavastuu on 20 %, 61 500 €).

Lisämäärärahaesitys vuodelle 2026:

Tulot

3330.341043 Muut tuet ja avustukset 100 000 €

Menot

4004.341043 Työsuhteisten kuukausipalkat 83 000 €

4100.341043 Kvtel-maksut 17 000 €

Loput määrärahasta (146 000 €) budjetoidaan vuodelle 2027.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä lisätalousarvioehdotuksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Sivistyslautakunta	§ 62	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 208	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 08.06.2026 § 208

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy lisätalousarvioehdotuksen esitetyn mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
962/02.02.00/2025

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy lisätalousarvioehdotuksen esitetyn mukaisesti.

Päätös

Oheismateriaali
Valtionavustuspäätös RaiHa - Raisio Harrastaa
Hankeavustuspäätös Tasa-arvo hanke

Sivistyslautakunta	§ 90	26.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 295	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

7**Sivistyslautakunnan talousarviomuutos vuoden 2026 talousarvioon**

Sivistyslautakunta 26.08.2026 § 90

Valmistelija: talouspäällikkö Esa Ilanti, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Opetushallitus on myöntänyt (OPH 49/406/2026) Raision kaupungille valtion avustusta kerhotoimintaa Hyvinvointi ja hauskuutta harrastuksesta hankkeelle 17 000 € (omavastuu on 30 %, 7 285 €).

Lisämäärärahaesitys vuodelle 2026:

Tulot

3330.312020 Muut tuet ja avustukset 8 000 €

Menot

4002.312020 Vak. viranhaltijoiden kuukausipalkat 5 500 €

4100.312020 Kvtel-maksut 2 500 €

Loput määrärahasta (9 000 €) budjetoidaan vuodelle 2027

Lupa- ja valvontavirasto on myöntänyt (LVV-U/64322/2026) Raision kaupungille valtion avustusta Raisio kohti ääretöntä ja sen yli! hankkeelle 50 000 € (omavastuu on 60 %, 33 333 €).

Lisämäärärahaesitys vuodelle 2026:

Tulot

3330.312111 Muut tuet ja avustukset 23 000 €

Menot

4002.312111 Vak. viranhaltijoiden kuukausipalkat 20 000 €

4100.312111 Kvtel-maksut 3 000 €

Loput määrärahasta (27 000 €) budjetoidaan vuodelle 2027

Opetushallitus on myöntänyt (OPH 87/710/2026) Raision kaupungille valtion avustusta Raision S2-polku hankkeelle 85 860 € (omavastuu on 10 %, 9 540 €).

Lisämäärärahaesitys vuodelle 2026:

Tulot

3330.312112 Muut tuet ja avustukset 35 860 €

Sivistyslautakunta	§ 90	26.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 295	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Menot

4002.312112 Vak. viranhaltijoiden kuukausipalkat 28 860 €

4100.312112 Kvtel-maksut 7 000 €

Loput määrärahasta (50 000 €) budjetoidaan vuodelle 2027

Opetushallitus on myöntänyt (OPH 254/523/2026) Raision kaupungille valtion avustusta Opintoseteleihin 3 500 €.

Lisämäärärahaesitys vuodelle 2026:

Tulot

3330.335110 Muut tuet ja avustukset 3 500 €

Menot

4470.335110 Muut palvelut 3 500 €

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä lisätalousarvioehdotuksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 295

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy lisätalousarvioehdotuksen esitetyn mukaisesti.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
962/02.02.00/2025

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Sivistyslautakunta	§ 90	26.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 295	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy lisätalousarvioehdotuksen esitetyn mukaisesti.

Päätös**Oheismateriaali**

Valtionavustuspäätös, koulun kerhotoiminta
Valtionavustuspäätös, Liikkuva koulu ja Move
Valtionavustuspäätös, Raision S2 polku
Valtionavustuspäätös, opintosetelit

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 300

07.09.2026
14.09.2026

8

Raision kaupunkistrategian mittarit

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 300

Valmistelija: hallintojohtaja Anni Hakala, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Raision kaupunkistrategian valtuustokaudelle 2025–2029 kokouksessaan 15.9.2025 § 95. Strategian visiona on, että vuonna 2040 Raisio on vihreä ja turvallinen kasvukaupunki. Strategiassa määritellään valtuustokauden tavoitteet hyvinvoinnin ja aktiivisuuden, elinvoiman ja vetovoiman, osallisuuden ja toimintakulttuurin sekä kestävän kasvun teemoissa.

Strategian toteuttaminen, seuranta ja arviointi on osa kunnan talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja. Vuosittain hyväksyttävä talousarvio perustuu valtuuston hyväksymään strategiaan. Strategiassa hyväksytyjen valtuustokauden tavoitteiden pohjalta talousarviossa asetetaan vuosittain tavoitteita, toimenpiteitä ja mittareita. Talousarviokirjassa esitetään valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niiden mittarit. Esimerkiksi vuoden 2026 talousarviossa on yli 120 toiminnallisiin tavoitteisiin liittyvää erilaista mittaria.

Osavuosi- ja tilinpäätösraportoinneissa seurataan toimenpiteiden toteutumista talousarviossa määritettyjen mittareiden pohjalta. Myös arviointikertomuksessa raportoidaan kunnan tavoitteiden ja strategian toteutumista. Lisäksi strategian toteutumista arvioidaan kyselyllä osana valtuustotyöskentelyn väliarviointia ja koko valtuustokauden työskentelyn arviointia.

Talousarvion lisäksi strategian pohjalta on laadittu ja päivitetty erilaisia suunnitelmia ja ohjelmia, jotka määrittävät vahvasti kaupungin toimintaa ja joiden avulla toteutetaan strategiassa määritettyjä valtuustokauden tavoitteita ja niiden seuranta. Keskeisiä strategian pohjalta laadittuja suunnitelmia ja ohjelmia ovat mm. hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, ympäristöohjelma, maapoliittinen ohjelma ja hankintaperiaatteet. Lisäksi strategian pohjalta laaditaan myös mm. omistajaohjauksen periaatteet. Myös nämä ohjelmat, suunnitelmat ja periaatteet sisältävät lukuisia erilaisia mittareita.

Strategian valmisteluvaiheessa linjattiin, että strategian seurantaan muodostetaan tiivis, strategisen tason mittaristo erikseen vuoden 2026 aikana. Mittareita työstettiin osana strategian valmisteluseminaareja ja valmistelua täsmennettiin kaupunginhallituksen seminaarissa 18.5.2026. Johtoryhmä on työstänyt seminaarityöskentelyissä saatujen evästysten pohjalta ehdotuksen strategian mittareiksi.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 300

07.09.2026

14.09.2026

Strategian seurannan mittarit

Vuosittain talousarviossa määritettyjen mittarien lisäksi strategian toteutumisen seurantaan esitetään määritettäväksi seuraavat kuusi kaupunkitasoista mittaria:

- Väkiluku
- Koettu turvallisuus
- Viher- ja virkistysalueiden saavutettavuus
- Tilikauden tulos ja investointien tulorahoituksen riittävyys
- Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi (EVP-indeksi)
- HYTE-kerroin

Väkiluku

Väkiluvun kehitys kuvaa kaupungin kasvua sekä sen kykyä houkutella uusia asukkaita ja pitää nykyiset asukkaat kaupungissa. Mittari liittyy suoraan strategian visioon Raisiosta kasvukaupunkina sekä strategisiin tavoitteisiin kaupungin elinvoiman, vetovoiman ja hallitun kasvun vahvistamisesta.

Väkilukua seurataan Tilastokeskuksen raportoinnin kautta Väestömuutostiedot kuukausittain -raportilla. Raportti valmistuu aina kuukauden viimeisellä kolmanneksella edellisestä kuukaudesta, joten mittaria voidaan tarvittaessa seurata jopa kuukausittain. Väkiluvun osalta tavoitteena on vuosittainen yhden prosentin kasvu. Lähtötasona on käytetty alkuvuoden 2026 väkiluvun kasvun perusteella kumuloitua ennustelukemaa vuoden 2026 väkiluvusta.

Koettu turvallisuus

Koettu turvallisuus kuvaa asukkaiden kokemusta omasta arjen turvallisuudesta ja elinympäristön turvallisuudesta. Mittari liittyy suoraan strategian visioon vehreästä ja turvallisesta kasvukaupungista sekä tavoitteisiin kehittää asuinalueiden viihtyisyyttä ja turvallisuutta sekä ehkäistä alueiden eriytymistä.

Koettu turvallisuus mitataan kyselyllä ja ensimmäinen kysely toteutetaan syksyn 2026 aikana. Ensimmäinen kysely määrittää lähtötason ja tämän jälkeen kysely toteutetaan vuosittain. Tavoitteena on, että koetun turvallisuuden tulos säilyy vähintään lähtötasolla.

Viher- ja virkistysalueiden saavutettavuus

Viher- ja virkistysalueiden saavutettavuus kuvaa kaupungin elinympäristön laatua sekä asukkaiden mahdollisuuksia liikkumiseen, ulkoiluun, virkistäytymiseen ja luonnon kokemiseen lähellä omaa asuinympäristöään. Mittari liittyy strategian visioon vehreästä kaupungista sekä tavoitteisiin kehittää asuinalueiden viihtyisyyttä ja kasvattaa kaupunkia ekologisuus ja luonnon monimuotoisuus huomioon ottaen. Mittari liittyy oleellisesti myös hyvinvoinnin ja aktiivisuuden teeman tavoitteisiin.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 300

07.09.2026

14.09.2026

Mittarin seuraantaa tehdään prosenttiosuudella kaupunkilaisista, joiden etäisyys kotoa lähimpään viher- tai virkistysalueeseen on alle 300 metriä. Prosenttiosuus lasketaan vuosittain paikkatietopohjaisesti. Raisio on aiemmin menestynyt viheralueiden saavutettavuudessa erittäin hyvin kansallisesti, joten tavoitteena on ylläpitää nykyistä, korkeaa saavutettavuuden osuutta myös jatkossakin. Viher- ja virkistysalueiden saavutettavuuden työkaluna toimii tuleva asemakaavoitus, jossa tätä tavoitetta tullaan hankekohtaisesti huomioimaan.

Tilikauden tulos ja investointien tulorahoituksen riittävyys

Tilikauden tulos kuvaa kaupungin käyttötalouden tasapainoa eli sitä riittävätkö kaupungin vuotuiset tulot kattamaan toiminnan kulut ja omaisuuden kulumisen (poistot). Pitkän aikavälin tavoitteena on pysyvästi positiivinen tulos, joka ylläpitää kaupungin taloudellista liikkumavaraa ja vahvistaa tasetta. Tulos-mittaria seurataan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Tulos ei kuitenkaan yksin kerro koko talouden tasapainosta. Kaupunki voi tehdä positiivisen tuloksen ja silti velkaantua voimakkaasti, mikäli investoinnit ovat suuremmat kuin vuosikate. Siksi tuloksen rinnalle tarvitaan toisena mittarina investointien tulorahoituksen riittävyys.

Investointien tulorahoituksen riittävyys kuvaa kaupungin talouden kestävyyttä ja kykyä rahoittaa investointeja omalla tulorahoituksellaan. Molemmat mittarit liittyvät suoraan strategiseen tavoitteeseen huolehtia talouden tasapainosta hallitun kasvun yhteydessä sekä osaltaan muun muassa myös elinvoima ja vetovoima teeman tavoitteisiin.

Investointien tulorahoituksen riittävyys kuvaa prosenttilukuna sen, miten hyvin kaupungin vuosikate riittää kattamaan nettoinvestointeja. Kun tunnusluku on 100 prosenttia tai sitä suurempi, vuosikate riittää kattamaan nettoinvestoinnit. Alle 100 prosentin tunnusluku merkitsee, että nettoinvestointeja joudutaan rahoittamaan vuosikatteen lisäksi muulla rahoituksella. Mittari kuvaa siten kaupungin rahoituksellista tasapainoa ja investointien rahoituksen kestävyyttä. Tavoitteena on, että investointien tulorahoituksen riittävyys saavuttaa 100 prosentin tason vuonna 2030. Mittaria seurataan kuitenkin vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi

Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi (EVP-indeksi) kokoaa yhteen useita kaupungin kehitystä kuvaavia näkökulmia. Mittari kuvaa Raision asemaa asuin-, yritys- ja toimintaympäristönä sekä kaupungin kykyä uudistua, houkutella asukkaita ja yrityksiä ja pitää ne alueella. Mittarina indeksi liittyy erityisesti strategian elinvoiman ja vetovoiman tavoitteisiin, mutta se antaa samalla kokonaiskuvaa myös työllisyyden, koulutuksen, hyvinvoinnin, asumisen ja talouden kehityksestä. Vertailu muihin alueisiin

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 300

07.09.2026

14.09.2026

auttaa arvioimaan Raision kehitystä suhteessa yleiseen toimintaympäristön muutokseen.

EVP-indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verokkialueisiin nähden. Indeksillä sisällään yhteensä 20 avainmuuttujaa. Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan. Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan. Indeksillä päivitetään vuosittain. Vuoden 2025 indeksiarvo muodostaa mittarin lähtötason. Tavoitteena on, että Raision indeksiarvio on valtuustokauden aikana vähintään 65 ja että kaupungin kehitys säilyy myönteisenä suhteessa verrokkeihin.

Hyte-kerroin

Hyte-kerroin on osa kuntien lakisääteistä peruspalvelujen valtionosuutta ja sen keskeinen tavoite on tukea väestön hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämistä. HYTE-kerroin lasketaan kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa ja toiminnan tulosta kuvaavien indikaattoreiden perusteella. Toimintaa kuvaavia prosessi-indikaattoreita on yhteensä 15 ja tulosindikaattoreita 5. Prosessi- ja tulosindikaattoreiden osuukien painoarvo kertoimen laskemisessa on 50 prosenttia.

Hyte-kerroin mittaa erityisesti strategian hyvinvointi ja aktiivisuus teeman tavoitteita. Lähtötasona on vuoden 2025 hyte-kertoimen kokonaistulos 66 ja tavoitteena on että tulos parane.

Mittareiden seuranta

Mittareiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä viimeisimmän käytettävissä olevan tiedon perusteella. Mittariston tavoitetasot tarkistetaan vuosittain talousarvion yhteydessä ja tavoitetasoihin voidaan tehdä talousarviokäsittelyn yhteydessä tarvittavia tarkennuksia tai muutoksia.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Raision kaupunkistrategian mittarit oheisen liitteen mukaisesti.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus	§ 300	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
345/00.01.02.00/2025

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Raision kaupunkistrategian mittarit oheisen liitteen mukaisesti.

Päätös

Liitteet

1 Strategian mittarit

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 268

24.08.2026
14.09.2026

9

Omavelkainen takaus Raision Vuokra-asunnot Oy:n Kuloistenkorento-hankkeen korkotukilainaan

Kaupunginhallitus 24.08.2026 § 268

Valmistelija: talousjohtaja Patrik Nygrén, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Raision Vuokra-asunnot Oy on 26.6.2026 päivätyllä konserniohjepyynnöllä pyytänyt Raision kaupungilta konserniohjausta Kuloistenkorento-hankkeen rahoituksen järjestämiseksi sekä hankkeen korkotukilainaan liittyvän omavelkaisen takauksen valmistelua kaupungin päätöksentekoa varten.

Kuloistenkorento on Raision Vuokra-asunnot Oy:n uudiskerrostalohanke Kuloistenniityn alueella. Kohteeseen toteutetaan 28 valtion tukemaa vuokra-asuntoa, joiden yhteenlaskettu asuinpinta-ala on 1 461 m². Hankkeen toteuttaminen edellyttää korkotukilainan lopullista hyväksymistä sekä rahoituksen järjestämistä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus (VARKE) on myöntänyt hankkeelle ehdollisen korkotukilainavarauksen diaarinumerolla ARA 03.00 2024 126. Varauspäätöksen mukaan hankkeelle voidaan hyväksyä korkotukilainaa alustavasti 4 161 000 euroa eli 95 % tavoitehinnasta, joka on 4 380 000 euroa. Varauspäätöksessä todetaan, että korkotukilainan hyväksymisen edellytyksenä on Raision kaupungin omavelkainen takaus. Varsinaisessa päätöksessä Varke on hyväksynyt kustannukseksi enintään 5 051 630 euroa ja Raision Vuokra-Asunnot Oy on hakenut 4 800 344 euron suuruisen lainan.

Raision Vuokra-asunnot Oy:n hallitus on 25.6.2026 päättänyt valita Kuloistenkorento-hankkeen KVR-urakoitsijaksi Pohjola Rakennus Suomi Oy:n. Tarjouskilpailun perusteella hankkeelle on muodostunut toteuttamiskelpoinen kustannustaso, jonka pohjalta yhtiö jatkaa hankkeen valmistelua ja rahoitusjärjestelyjä.

Raision Vuokra-asunnot Oy on Raision kaupungin kokonaan omistama tytäryhteisö. Kuloistenkorento-hanke lisää kaupungin alueella valtion tukemaa vuokra-asuntotarjontaa ja tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.

Kuntalain 129 §:n mukaan kunnan myöntämä takaus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä eikä takaukseen saa sisältyä merkittävää taloudellista riskiä. Arvioitaessa takauksen edellytyksiä on otettava huomioon, että takauksen saajana on kaupungin kokonaan omistama yhtiö ja että taattava laina kohdistuu valtion tukemaan korkotukikohteeseen, jonka toteuttamista ja käyttöä ohjaavat korkotukilainsäädäntö sekä valtion asettamat ehdot.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 268

24.08.2026

14.09.2026

Kaupungin näkökulmasta takauksen myöntämistä puoltavat erityisesti seuraavat seikat:

- lainansaaja on Raision kaupungin kokonaan omistama tytäryhtiö,
- hankkeella on VARKE:n myöntämä ehdollinen korkotukilainavaraus,
- kaupungin omavelkainen takaus on korkotukilainan hyväksymisen nimenomainen edellytys,
- hanke toteuttaa kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita lisäämällä kohtuuhintaista vuokra-asuntotarjontaa Raisiossa.

Kuntarahoituksen antaman ohjeistuksen mukaan takauspäätöksen tulee kattaa omavelkaisena takauksena lainan pääoma sekä kaikki siihen liittyvät korot, viivästyskorot, kulut ja muut liitännäiskustannukset koko rahoituksen voimassaoloajalta. Lisäksi korkotukilainojen osalta päätöksessä tulee huomioida SGEI-tukea koskevat määräykset.

Edellä olevan perusteella kaupunginhallitus katsoo, että takauksen myöntämisen edellytykset ovat olemassa ja esittää kaupunginvaltuustolle omavelkaisen takauksen myöntämistä Kuloistenkorento-hankkeen korkotukilainalle.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto päättää että:

1. Raision kaupunki myöntää Raision Vuokra-asunnot Oy:n Kuloistenkorento-hanketta varten nostettavalle korkotukilainalle enintään 4 800 344,00 euron suuruisen omavelkaisen takauksen;
2. takaus kattaa lainan pääoman lisäksi siihen liittyvät korot, viivästyskorot, kulut ja muut liitännäiskustannukset täysimääräisesti;
3. takaus on voimassa siihen saakka, kunnes kaikki taattavaan lainaan perustuvat velvoitteet on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle;
4. viitaten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta annettuun komission päätökseen 2012/21/EU kaupunginvaltuusto toteaa, että takauksen kohteena oleva hanke kuuluu valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon piiriin ja että takaus voidaan lukea kaupungin myöntämäksi SGEI-tueksi; sekä
5. kaupunginhallitus oikeutetaan tekemään päätökseen teknisluonteiset tarkistukset lainan lopullisen määrän ja rahoitusasiakirjojen edellyttämällä tavalla.
6. takauksesta peritään vuosittainen takausprovisio kaupungin voimassa olevien rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti, kuitenkin vähintään 0,3 prosenttia takauksen määrästä; sekä
7. takauksen ehtona on kaupungin hyväksymien riittävien vastavakuuksien asettaminen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 268

24.08.2026
14.09.2026

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
889/00.04.02/2026

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto päättää että:

1. Raision kaupunki myöntää Raision Vuokra-asunnot Oy:n Kuloistenkorento-hanketta varten nostettavalle korkotukilainalle enintään 4 800 344,00 euron suuruisen omavelkaisen takauksen;
2. takaus kattaa lainan pääoman lisäksi siihen liittyvät korot, viivästyskorot, kulut ja muut liitännäiskustannukset täysimääräisesti;
3. takaus on voimassa siihen saakka, kunnes kaikki taattavaan lainaan perustuvat velvoitteet on lopullisesti ja peruuttamattomasti maksettu luotonantajalle;
4. viitaten Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta annettuun komission päätökseen 2012/21/EU kaupunginvaltuusto toteaa, että takauksen kohteena oleva hanke kuuluu valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon piiriin ja että takaus voidaan lukea kaupungin myöntämäksi SGEI-tueksi; sekä
5. kaupunginhallitus oikeutetaan tekemään päätökseen teknisluonteiset tarkistukset lainan lopullisen määrän ja rahoitusasiakirjojen edellyttämällä tavalla.
6. takauksesta peritään vuosittainen takausprovisio kaupungin voimassa olevien rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti, kuitenkin vähintään 0,3 prosenttia takauksen määrästä; sekä
7. takauksen ehtona on kaupungin hyväksymien riittävien vastavakuuksien asettaminen.

Päätös

Oheismateriaali

Varke päätös Kuloistenkorento

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 288

07.09.2026
14.09.2026

10**Vuokrasopimuksen muuttaminen tontti 680-6-6081-2 / Raision Vuokra-asunnot Oy**

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 288

Valmistelija: maankäyttöjohtaja Joonas Kärkkäinen,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Raision Vuokra-asunnot Oy:n kanssa on allekirjoitettu 27.4.2026 vuokrasopimus aikavälille 1.5.2026-30.4.2076 Kuloistenniitty 1 asemakaava-alueen tontista 680-6-6081-2. Tontti on varattu Raision Vuokra-asunnot Oy:lle kaupunginvaltuuston päätöksellä 27.1.2025 § 5. Tontin hinnoittelu on samalla vahvistettu kaupunginvaltuuston 31.1.2022 § 16 päätöksen mukaiseksi, 155 €/k-m² ja vuosivuokra 5%. Tontin kokonaishinnaksi muodostuu tällä hinnoittelulla 337 900 euroa ja perusvuokraksi 16 895 €/v.

Tontti käsittää Kuloistenniitty 1 -asemakaavan korttelin 6081 tontin 2. Tontti on kooltaan noin 2212 m² ja rakennusoikeutta tontilla on 2180 k-m². Tontti kuuluu asemakaavan mukaiseen asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK-46). Rakentamisen tulee noudattaa kaavamääräyksiä ja rakennusvalvonnan ohjeita.

Raision Vuokra-asunnot Oy on hakenut uudiskohteen toteuttamiseksi tontille valtion tukeman asuntorahoittamisen keskukselta (Varke) pitkää korkotukilainaa ja tästä on annettu täydennettävä päätös 20.8.2026. Hyväksyttävät kustannukset ovat Varken päätöksen mukaan enintään 5 051 630 €. Rakentamisen kustannus saa täten olla enintään 3462 €/m², joka tarkoittaa enimmäistonttihintaa 286 750 € ja vuosivuokraa 14 338 €. Näiden ehtojen mukaisesti muutettu vuokrasopimus tulee toimittaa Varkelle, ennen kuin kohteelle voidaan myöntää rakentamisen aloituslupa.

Kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle esitetään liitteen mukaisesti muutettua vuokrasopimusta, jossa ehdot säilyvät samoina kuin aikaisemmassa sopimuksessa, mutta maanvuokraa alennetaan vastaamaan Varken päätöstä. Muutos on tarpeen hankkeen korkotukirahoituksen ja toteuttamisaikataulun turvaamiseksi. Suunnittelutyö on valmistunut ja kohteen aloittaminen odottaa enää Varken korkotukilainan hyväksymispäätöstä ja sitä seuraavaa rakentamisen aloituslupaa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että Raision Vuokra-asunnot Oy:n kanssa solmitaan uusi liitteen mukainen vuokrasopimus, joka korvaa vanhan 27.4.2026 allekirjoitetun vuokrasopimuksen.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 288

07.09.2026
14.09.2026

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
1285/10.00.02.02/2024

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että Raision Vuokra-asunnot Oy:n kanssa solmitaan uusi liitteen mukainen vuokrasopimus, joka korvaa vanhan 27.4.2026 allekirjoitetun vuokrasopimuksen.

Päätös**Liitteet**

- 2 Maanvuokrasopimus 680-6-6081-2 RaVu
- 3 Liitekartta vuokrasopimukseen 680-6-6081-2

Kaupunkikehitysjaosto	§ 44	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 299	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

11

Raision kaupungin 1. (Vaisaari) kaupunginosan katualuetta, 3. (Kerttula) kaupunginosan liikenne- ja katualuetta, 6. (Kuloinen) kaupunginosan liikenne-, vesi-, erityis-, virkistys- ja katualuetta ja 7. (Ihala) kaupunginosan muinaismuisto-, erityis-, virkistys- ja katualuetta koskevan asemakaavamuutoksen hyväksyminen (Kuloisten risteysilta)

Kaupunkikehitysjaosto 11.12.2023 § 92

Valmistelija: kaavoitusarkkitehti Suvi Rantamäki,
etunimi.sukunimi@raisio.fi

Kuloisten risteysillan asemakaavamuutoksella mahdollistetaan tiesuunnitelman mukaisen eritasoliittymän toteuttaminen. Asemakaavan muutos on tullut vireille vuoden 2022 kaavoituskatsauksessa.

Alue sijaitsee Vaisaaren, Kuloinen ja Ihalan kaupunginosissa, noin kilometrin etäisyydellä Raision keskustasta kaakkoon. Varsinainen suunnittelualue on Raisiontie ja Rauman valtatie solmukohtassa oleva eritasoliittymä. Nykyinen silta on tulossa käyttöikänsä päähän. Koska uuden sillan rakentaminen samalle paikalle on haastavaa, erityisesti työnaikaisen liikenteenjärjestämisen takia, on kaavamuutoksella tarkoituksena mahdollistaa uuden sillan rakentaminen nykyisen sillan eteläpuolelle. Laajempi tiealue lohkaisee tilaa suojaviheralueilta, sekä Raisionjoen rannan viheralueelta.

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan myös kiertoliittymän rakentaminen Raisiontie ja Ihalantien uuteen risteykseen ja lisätään liittyminen Raisiontieltä Rauman valtatielle pohjoisen suuntaan. Uuden liittymän myötä myös läpikulkua Rauman valtatielle keskustaristeyksen kautta voidaan vähentää.

Kaavoituksessa huomioidaan Turun raitiotiehankkeen suunnittelu ja sen vaikutukset. Raitiotien mahdollistamiseksi Raision keskusta-alueelle, nykyisen, purettavan sillan kohdalle osoitetaan tilavaraus toiselle sillalle julkisen- ja kevyenliikenteen tarpeisiin.

Liitteinä ovat 11.12.2023 päivätyt osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä asemakaavan luonnos.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunkikehitysjaosto

1. merkitsee osallistumis- ja arviointisuunnitelman tiedoksi
2. hyväksyy 11.12.2023 päivätyn kaavaluonnoksen: Kuloisten risteysilta, asemakaavan muutosluonnos

Kaupunkikehitysjaosto	§ 44	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 299	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

3. päättää, että kaavaluonnosaineisto asetetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti nähtäville.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkikehitysjaosto 10.06.2024 § 51

Valmistelija: kaavoitusarkkitehti Suvi Rantamäki,
etunimi.sukunimi@raisio.fi

Kuloisten risteyssillan asemakaavamuutoksen kaavaluonnosaineisto oli nähtävillä 22.12.2023–22.1.2024. Lausuntoja luonnokseen saapui viisi kappaletta, mielipiteitä kolme ja lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus kommentoi luonnosta. Kaavoituksen vastineet on kirjattu asemakaavaselostuksen kohtaan ”Mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen kaavassa” kohdan 4.4. alla.

Kuloisten risteyssillan asemakaavamuutoksen ehdotus on laadittu luonnoksessa esitettyjä periaatteita noudattaen. Luonnosvaiheen jälkeen kaava-aluetta laajennettiin etelään kattamaan koko tiesuunnitelma-alue ja samalla Rauman valtatie ja Raisionjokea vierustavien viheralueiden määräyksiä yhtenäistettiin.

Virkistysalueita on muutettu suojaviheralueiksi, koska välitön yhteys Rauman valtatie tuntumassa ei mahdollista lain vaatimaa virkistysalueen melutasoa. Luonnosvaiheen jälkeen asemakaavaehdotukseen on myös nostettu esiin alueella sijaitsevat muinaismuistoalueet ohjeellisina rajauksina.

Lausunnot asemakaavamuutoksen ehdotuksesta pyydetään Varsinais-Suomen ELY-keskukselta, Turun museokeskukselta, Varsinais-Suomen liitolta, Varsinais-Suomen pelastuslaitokselta, Caruna Oy:ltä, Raision Vesi Oy:ltä ja Turku Energialta.

Liitteinä ovat asemakaavaehdotus ja -selostus.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunkikehitysjaosto hyväksyy Kuloisten risteyssillan asemakaavamuutoksen kaavaehdotuksen asetettavaksi julkisesti nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaan. Mikäli asemakaavaehdotusta vastaan ei tehdä muistutuksia eikä lausunnoissa ole huomautettavaa tai kaavaehdotuksen tarkistaminen on niiden perusteella vähäistä, kaavaehdotus saatetaan kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunkikehitysjaosto	§ 44	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 299	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkikehitysjaosto 11.05.2026 § 44

Valmistelija: kaavoitusarkkitehti Eveliina Eteläkoski,
etunimi.sukunimi@raisio.fi

Kuloisten risteyssillan asemakaavamuutoksen kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 28.6-30.8.2024. Kaavaehdotuksesta lausunnon antoivat Varsinais-Suomen ELY-keskus, Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo, Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto, Caruna Oy, Varsinais-Suomen pelastuslaitos ja Raision Vesi Oy. Raision seurakunta jätti muistutuksen. Lausunnot, muistutus ja niiden vastineet ovat kaavaselostuksen liitteessä 2.

Lausuntojen perusteella kaavan aluerajausta muutettiin. Muiseoviranomaisten kanssa on käyty 16.6.2025 muinaismuistolain 13§ mukaiset neuvottelut muinaismuistojen poistamisesta tiemuutoksen vaatimalla alueella. Raision museo Harkko on toteuttanut Papinkallion muinaismuiston arkeologiset koekaivaukset lokakuussa 2025, ja sen raportti on toimitettu alueelliselle vastuumuseolle. Muinaismuistoja koskevat kaavamerkinnät päivitettiin alueellisen vastuumuseon lausunnon mukaisesti. Lisäksi kaavaan merkittiin ohjeellinen rakennusala puistomuuntamolle ja kaavaan tehtiin teknisiä täydennyksiä ja tarkennuksia. Tehtyjen muutosten perusteella kaavaehdotus tulee asettaa uudelleen julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokaudeksi. Lausunnot pyydetään kuten ensimmäisestä kaavaehdotuksesta.

Liitteinä ovat uusi asemakaavamuutoksen kaavaehdotus ja -selostus

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunkikehitysjaosto hyväksyy Kuloisten risteyssillan asemakaavamuutoksen kaavaehdotuksen asetettavaksi uudelleen julkisesti nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n ja 32 §:n mukaan. Mikäli kaavaehdotusta vastaan ei tehdä muistutuksia tai kaavaehdotuksen tarkistaminen on niiden perusteella vähäistä, kaavaehdotus saatetaan kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Kaupunkikehitysjaosto päätti antaa tehtäväksi selvittää alueeseen kohdistuvat aiemmat sopimukset, jotka koskevat kustannusten jakautumista kaupungin ja valtion kesken.

Kaupunkikehitysjaosto	§ 44	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 299	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Kaupunkikehitysjaosto hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen edellä mainitulla lisäyksellä.

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 299

Valmistelija: kaavoitusarkkitehti Eveliina Eteläkoski,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kuloisten risteyssillan asemakaavamuutoksen kaavaehdotus oli uudelleen julkisesti nähtävillä 22.5-23.6.2026. Kaavaehdotuksesta lausunnon antoivat Caruna Oy, Raision Vesi Oy, Turku Energia Oy, Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto, Alueellinen vastuumuseo, Elinvoimakeskus ja Lupa- ja valvontavirasto. Muistutuksia ei saapunut. Vastineet palautteeseen ovat kaavaselostuksen liitteenä (liite 3).

Lausuntojen perusteella kaavaan tehtiin seuraavat tarkennukset:

Kaavakarttaan on lisätty

- VL-15 ja EV-8 kaavamääräyksiin on lisätty: "Raisionjokilaaksoon tulee laatia erillinen kokonaissuunnitelma hoito- ja kehittämistoimenpiteistä". Vastaava lisäys on tehty selostuksessa oleviin kaavamääräyksiin.

Kaavaselostukseen on täydennetty:

- tarkennettu lähdeaineistoluettelo sivulle 4.
- täydennetty päivämäärät kohtaan 2.1.
- tarkennettu tietoja maaperäolosuhteista kohtaan 3.1.2
- lisätty tiesuunnitelmakartta kohtaan 3.2.1 ja tieympäristösuunnitelmakartta 5.3.1
- lisätty toisen kaavaehdotuksen kuuleminen kohtaan 4.2.4 ja lisätty liite 3. Liitenumerointi on päivitetty.
- täydennetty luonnonympäristön vaikutusten arviointi kohtaan 5.3.2
- täydennetty liikennevaikutusten arviointi kohtaan 5.3.6
- lisätty tarkennetut meluselvityksen tulokset kohtaan 5.4
- täydennetty suunniteltu toteutusaikataulu 6.2

Tehdyt muutokset ovat luonteeltaan teknisiä tarkennuksia.

Kaavatyöhön ei liity maankäyttösopimuksia.

Liitteinä ovat asemakaavamuutoksen kaavaehdotus ja selostus.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että Raision kaupungin 1. (Vaisaari) kaupunginosan katualuetta, 3. (Kerttula) kaupunginosan liikenne- ja katualuetta. 6. (Kuloinen) kaupunginosan liikenne-, vesi-,

Kaupunkikehitysjaosto	§ 44	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 299	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

erityis-, virkistys- ja katualuetta ja 7. (lhala) kaupunginosan muinaismuisto-, erityis-, virkistys- ja katualuetta koskeva asemakaavamuutos hyväksytään (Kuloisten risteyssilta).

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Mikko Kangasoja oli poissa asian käsittelyn aikana klo 18.00-18.02.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
1483/10.02.03/2023

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että Raision kaupungin 1. (Vaisaari) kaupunginosan katualuetta, 3. (Kerttula) kaupunginosan liikenne- ja katualuetta, 6. (Kuloinen) kaupunginosan liikenne-, vesi-, erityis-, virkistys- ja katualuetta ja 7. (lhala) kaupunginosan muinaismuisto-, erityis-, virkistys- ja katualuetta koskeva asemakaavamuutos hyväksytään (Kuloisten risteyssilta).

Päätös

Liitteet

- 4 Kuloisten risteyssilta, asemakaavamuutos
- 5 Kuloisten risteyssilta, asemakaavamuutoksen selostus

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 285

07.09.2026
14.09.2026

12

Raision kaupungin maapoliittinen ohjelma

Kaupunkikehitysjaosto 11.06.2026 § 53

Valmistelija: maankäyttöjohtaja Joonas Kärkkäinen,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Raision kaupungin voimassa olevat maapoliittiset linjaukset on päivitetty viimeksi vuonna 2016. Maankäyttö- ja asumispalvelut on valmistellut uudistettua asunto- ja maapoliittisia ohjelmia vuosille 2026-2029 syksyn 2025 ja kevään 2026 aikana. Ohjelmaluonnos on käynyt kommentteilla myös kaupunkioorganisaatiossa sisäisesti. Ohjelmaa varten on osallistettu työpajoissa vanhusneuvostoa, nuorisovaltuustoa ja vammaisneuvostoa.

Nyt käsittelyssä olevan maapoliittisen ohjelma 2026-2030 keskeinen tavoite on antaa selkeät linjaukset kaupungin maaomaisuuden hallintaan. Myöhemmin päätöksentekoon tulevassa asunto-ohjelmassa ohjataan mm. asumista ja sen laatua, segregaaation vähentämistä ja yhteisöllisyyttä.

Ohjelman alussa on esitelty kaupungin tavoitteet tulokselliseen maaomaisuuden hallintaan, minkä jälkeen on luotu katsaus kaupungin keinoihin hoitaa maaomaisuuttaan ja kartuttaa sitä. Ohjelman jälkimmäisessä osuudessa on määritelty maapolitiikan periaatteet ja toimenpiteet linjauksineen sekä mittarit tavoitteiden toteutumisen seurantaan.

Ohjelman päätarkoitus on antaa tulevaan päätöksentekoon selkeät suuntaviivat. Toiminnan läpinäkyvyys ja selkeys luovat toimivat suuntaviivat ja selkänöjan päätöksiin kaupungin viranhaltijoille ja päättäjille. Aiempiin maapoliittisiin linjauksiin nähden merkittävin muutos ohjelmassa on sen seuranta mittaristolla. Ohjelman seurannasta tullaan tekemään vuosittain raportti kaupunginhallitukselle. Ohjelmaan on tuotu kaupungin maanhankintaa koskevat painopistealueet, joiden kehittäminen on ajankohtaista lähitulevaisuudessa. Ohjelmaa päivitetään jatkuvasti, aina valtuustokausittain.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Samu Mattila

Päätösehdotus

Kaupunkikehitysjaosto esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen Raision kaupungin maapoliittisen ohjelman 2026-2029 hyväksymistä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti, kaupunkikehitysjaosto valtuutti maankäyttöjohtajan tekemään ohjelmaan teknisluontoisia tarkennuksia.

Kaupunginhallitus	§ 285	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 285

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen Raision kaupungin maapoliittisen ohjelman 2026-2029.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
754/10.00.00.01/2026

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen Raision kaupungin maapoliittisen ohjelman 2026-2029.

Päätös

Liitteet

6 Maapoliittinen ohjelma 2026-2029 (kk-jaosto 11.6.2026, päivitetty versio)

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 287

07.09.2026
14.09.2026

13**Teollisuustonttien hinnoittelu kortteleissa 4-410, 411, 415 ja 417**

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 287

Valmistelija: maankäyttöjohtaja Joonas Kärkkäinen,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Hinnoiteltavat korttelit sijaitsevat Tuotekadun pohjoispuolella lähellä Kehätietä. Alueelta hinnoiteltiin Tuotekatu 7 tontti kaupunginvaltuustossa 10.11.2025 § 122. Alueella on useita tontteja, joiden vuokrasopimuksia tarvitsee jatkaa lähitulevaisuudessa. Kauimpaan voimassa olevat vuokrasopimukset ulottuvat alueella 2050-luvulle. Nykyiset vuokrat pysyvät tonteilla voimassa olevan vuokrasopimuksen ajan nykyisellään.

Korttelit on hinnoiteltu kaupunginvaltuuston päätöksellä 13.12.2004, jolloin rakennusoikeuden hinnaksi hyväksyttiin 84 euroa/k-m² ja vuokraprosentiksi 3 % tontin kokonaisarvosta. Tulevien linjausten mukaisesti Raision kaupunki yhdenmukaistaa vuokraprosentti käytäntöä T- ja K-tonttien kohdalla niin, että vuokraprosentti tulee kaikilla näillä tonteilla olemaan 5%. Raision kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 27.1.2025 § 4 Ratakatu 3 ja 7 (TY-28) tonttien ja 10.11.2025 § 122 Tuotekatu 7 tontin vuokraprosenteiksi 5%. Korttelien varsinainen hinnoittelu, 84 €/km² vastaa alueen hintatasoa, aiempaa päätöstä sekä nyt päätöksenteossa olevan vyöhykehinnoittelun vaihteluväliä alueella.

Hinnoittelun muutos on tehtävä, koska näissä vanhemmissa vuokrasopimuksissa elinkustannusindeksin mukaan tehdyt korjaukset eivät vastaa todellista hintojen nousua. Vuokraprosentti tontille muutetaan 3%:sta 5%:iin päätöksentekoon tulevan maapoliittisen ohjelman mukaisesti.

Uudet vuokrasopimukset ehtoineen hyväksytään aikanaan hallintosäännön mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää, että

1. kortteleissa 4-410, 411, 415 ja 417 rakennusoikeuden hintana käytetään 84 €/k-m².
2. vuokraprosentti yllä mainituissa kortteleissa on 5 % tontin laskennallisesta kokonaisarvosta.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus	§ 287	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
1042/10.00.02.00/2026

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää, että

1. kortteleissa 4-410, 411, 415 ja 417 rakennusoikeuden hintana käytetään 84 €/k-m².
2. vuokraprosentti yllä mainituissa kortteleissa on 5 % tontin laskennallisesta kokonaisarvosta.

Päätös

Liitteet

- 7 Sijaintikartta korttelit 410, 411, 415 ja 417

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 276

24.08.2026
14.09.2026

14**Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän tilinpäätöksen 2025 hyväksyminen ja vastuuvapauden myöntäminen**

Kaupunginhallitus 24.08.2026 § 276

Valmistelija: hallintojohtaja Anni Hakala, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymä on toiminut vuoden 2023 alusta, jolloin aiemman lastensuojelukuntayhtymän varsinainen toiminta siirtyi liikkeenluovutuksena Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle ja kiinteistökuntayhtymän toiminnaksi muodostui sen omistukseen jääneiden kiinteistöjen omistaminen, ylläpito, hallinto ja vuokraus. Kuntayhtymän omistamat kiinteistöt sijaitsevat Halikossa, Kaarinassa ja Raisiossa. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Kaarinan, Naantalin, Paimion, Raision ja Salon kaupungit.

Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymä toimii ns. yhden toimielimen kuntayhtymänä. Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa ja lisäksi yhtymällä on tarkastuslautakunta. Kuntayhtymällä ei ole yhtään viranhaltijaa, mutta sillä on yksi työntekijä, joka huolehtii kiinteistöistä. Kuntayhtymän hallituksen esittelijänä toimii kuntayhtymän hallituksen puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjänä kuntayhtymän isännöitsijä.

Jäsenkunnat nimeävät jäsenet hallitukseen ja tarkastuslautakuntaan sekä valitsevat tilintarkastusyhteisön. Tarkastuslautakunnan osalta ei ole saatu riittäviä tietoja kaikkien kuntien edustuksesta. Raision kaupunginhallitus on kokouksessaan 22.9.2025 § 328 nimennyt Raision edustajat hallitukseen ja tarkastuslautakuntaan.

Kuntayhtymällä ei ole omaa yhtymävaltuustoa tai yhtymäkokousta, vaan perussopimuksen 6 §:n (jäsenkuntien päätösvalta) mukaan jäsenkuntien tulee päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille yhtäpitävin päätösin. Perussopimuksen mukaan, mikäli jäsenkuntien valtuustot tekevät päätösvaltaansa kuuluvissa asioissa erisältoiset päätökset, tulee päätökseksi se kanta, jolla on kaikkien jäsenkuntien kunnanvaltuutettujen yhteen lasketun äänimäärän mukaan suurin kannatus.

Varsinais-Suomen Kiinteistökuntayhtymän oto-isännöitsijä on 1.7.2026 lähettänyt kiinteistökuntayhtymän tilinpäätöksen ja tarkastuskertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2025 jäsenkuntien valtuustojen hyväksyttäväksi.

Liitteenä on Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän toimintakertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastuskertomus vuodelta 2025.

Kuntayhtymän purku ja kiinteistöjen tulevaisuus on parhaillaan selvitettävänä omistajakuntien toimesta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 276

24.08.2026
14.09.2026

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että

1. valtuusto hyväksyy Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän vuoden 2025 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä merkitsee tiedoksi kiinteistökuntayhtymän vuoden 2025 tilintarkastuskertomuksen.
2. valtuusto myöntää vastuuvapauden Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän tilivelvollisille tilikaudelta 2025.
3. valtuusto päättää, että kuntayhtymän tilikauden 2025 ylijäämä 19.395,43 euroa siirretään oman pääoman ylijäämätilille.

Päätös

Jonni Moislahti poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi, hän on Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän tarkastuslautakunnan puheenjohtaja (esteellisyyden peruste HL 28 § 1 mom. 5 kohta, ns. yhteisöjäävi).

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
905/02.06.01.01/2026

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että

1. valtuusto hyväksyy Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän vuoden 2025 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä merkitsee tiedoksi kiinteistökuntayhtymän vuoden 2025 tilintarkastuskertomuksen.
2. valtuusto myöntää vastuuvapauden Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän tilivelvollisille tilikaudelta 2025.
3. valtuusto päättää, että kuntayhtymän tilikauden 2025 ylijäämä 19.395,43 euroa siirretään oman pääoman ylijäämätilille.

Päätös

Liitteet

- 8 Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän toimintakertomus ja tilinpäätös 2025
- 9 Varsinais-Suomen kiinteistökuntayhtymän tilintarkastuskertomus 2025

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

15**Valtuutettu Ari Korhosen ym. valtuutettujen aloite koulujen alkamisajan myöhentämisestä**

Kaupunginvaltuusto 21.10.2024 § 88

Valtuutettu Ari Korhonen jätti seuraavan aloitteen:

Forssan kaupunki on päättänyt siirtää peruskoulut alkamaan aamuyhdeksältä. Mukana on kaupungin koko perusopetus.

Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan Forssan kokemukset ovat olleet hyviä. Erityisesti hyötyjä on tullut oppilaille, joilla on myöhäisempi unirytm. Lisäksi on uutisoitu, että aamuiset myöhästymiset ja poissaolot ovat vähentyneet. Myös viimeaikaisissa tutkimuksissa on havaittu myöhäisemmän koulujen aloittamisajan vaikuttavan myönteisesti nuorten jaksamiseen. MLL toteaa, että nuorten unihäiriöistä yleisin on aamuväsymys.

Yhteiskunnan rytmi, digitalisaatio ja median murros ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että nukkumaan käydään myöhemmin. On tarpeen, että myös koulumaailmassa pohditaan laajasti ja joustavasti keinoja lisätä nuorten hyvinvointia.

Kaupunki voi itse päättää koulun aloittamisajasta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Raision kaupungin perusopetuksessa ja harkinnan mukaan myös lukiossa kokeiltaisiin myöhäisemmän aloittamisajan vaikutuksia ja tarkoituksenmukaisuutta joko yksittäisissä kouluissa tai sitten Forssan mallin mukaisesti koko kaupungissa.

Raisiossa 21.10.2024
Ari Korhonen

Juha Hellstén	Annika Ollila
Kimmo Kosonen	Alexi Suro
Jarmo Rosama	Hannele Lehto-Laurila
Anneli Kivijärvi	Vesa Parantainen
Janne Laulumaa	Juha Jormanainen
Emma Lindqvist	Aarre Lehtonen
Eveliina Tyyskänen	Jari Pulkkinen
Ella Mylly	Pasi Kujala
Eeva Savola	Mikko Kangasoja

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätös Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 04.11.2024 § 370

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta 05.03.2025 § 31

Valmistelija: sivistysjohtaja Leena Laakso, perusopetuksen ja lukion rehtorit, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Raision kaupungin kouluissa koulupäivien ensimmäiset aloitusajat vaihtelevat nykyisin klo 8–9 välillä. Jakotuntein takia aloitus voi olla tätäkin myöhemmin. Esimerkiksi Ihalan koulussa koulutyö alkaa aina aikaisintaan klo 8.25 ja myöhäisimmillään klo 10.20. Kokeilua on siis jo toteutettu Raisiossa. Ihalan, Konsan ja Krookilan koulujen käytäntö on jatkunut taukoamatta jo reilusti yli 10 vuoden ajan.

Koulujen aloitusajan myöhentämisestä laadittiin Forms-kysely huoltajille ja koulujen henkilökunnille ajalla 4.2.-7.2.2025. Huoltajista kyselyyn vastasi yhteensä 1315, heistä myöhentämisen kannalla oli 57 % ja myöhentämistä vastaan 43 %. Koulujen henkilökunnasta vastaajia oli 165 ja heistä myöhentämisen kannalla oli 30 % ja sitä vastaan 70 %.

Koko kaupungin kaikkien koulujen aloittamisajankohdan muutokset vaikuttaisivat muun muassa aamu- ja iltapäivätoimintoihin, oppilas- ja ruokakuljetuksiin, ruokailuvuorojen järjestämiseen, välipala-aikatauluihin sekä oppilaiden osallistumiseen RaiHan harrastekerhoihin. Koulujen salit olisivat nykyistä myöhempään varattuja, jolloin kaikki vapaa-ajan kerhot myös alkaisivat nykyistä myöhemmin.

Koulupäivän aloittamisajankohdan myöhentäminen ei tuo lisää virkeyttä iltapäivään, joka nyt jo on monille kyllin haastavaa oppimisen kannalta. Koulupäivän myöhentäminen vaikuttaisi merkittävästi perheiden arkeen. Myöhäisempi koulupäivän aloitus vaikeuttaisi vanhempien työaikataulujen sovittamista koululaisten aikatauluihin. Tämä voisi johtaa lisääntyneeseen stressiin ja logistisiin haasteisiin perheissä. Esimerkiksi vanhemmat saattaisivat joutua järjestämään työaikansa uudelleen tai etsimään

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

vaihtoehtoisia hoitoratkaisuja. Aamupäiväkerhojen tarve lisääntyisi nykyisestä.

Myöhäisempi koulupäivä vaikuttaisi negatiivisesti nuorten mahdollisuuksiin osallistua iltapäivätoimintoihin, kuten harrastuksiin. Tämä voisi heikentää lasten ja nuorten sosiaalista kehitystä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että säännöllinen osallistuminen harrastuksiin tukee nuorten hyvinvointia ja sosiaalisia taitoja.

Koulupäivän myöhentäminen voisi aiheuttaa ongelmia koulukuljetusten järjestämisessä. Nykyiset kuljetusaikataulut on suunniteltu siten, että ne palvelevat mahdollisimman monia oppilaita tehokkaasti. Myöhäisempi aloitusaika voisi johtaa tarpeeseen muuttaa kuljetusjärjestelyjä, mikä voisi lisätä kustannuksia ja aiheuttaa häiriöitä oppilaiden päivittäisiin rutiineihin.

Vaisaaren koulun osalta käytännössä voidaan siirtää 8 (kahdeksan) tunnin tuntipalkkia klo 8–16 eteenpäin klo 9–17 tai 10–18. Tämä aiheuttaisi kuitenkin muutoksen myös ruokailuaikojen myöhentämiseen ja vaatii suunnittelua ruokapalvelujen kanssa. Samoin tilojen iltakäyttöaika lyhenisi liikunta- ja nuorisopalveluilta, seuroilta sekä Raisio-opistolta. Muutoksen vaikutukset yltäisivät myös puhtaanapitotoimiin. Näin ollen koulupäivän myöhentämisellä olisi laajoja vaikutuksia myös muille kuntasektoreille, kuten ruokapalveluihin, siivoukseen, kunnossapitoon, liikunta- ja vapaa-ajan toimeen sekä seura- ja harrastetoimintaan.

Lukiolla koulupäivän aloituksen myöhentämisestä on keskusteltu ja selvitelty mahdollisuuksia kokeiluun. Viimeisin selvitys tehtiin siirryttäessä oppivelvollisuuteen ja nykyiseen opetussuunnitelmaan. Tuon selvityksen perusteella todettiin olevan mahdotonta tiivistää lukion tuntikiertokaaviota nykyisestä. Tämä puolestaan tarkoittaa sitä, että päivän aloittaminen klo 9 nykyisen klo 8:n sijaan pidentää koulupäiviä päättymään klo 17 nykyisen klo 16 sijaan. Tämä koetaan olevan liian myöhäinen ajankohta suhteessa muun yhteiskunnan rytmiin. Asiaa tulisi tarkastella siten Raisiota huomattavasti laajemmassa viitekehyksessä. Kokeilua ei ole mielekästä toteuttaa Raision tasolla. Laajempi Turun talousalueen yhteinen kokeilu, johon kaikki toimijat lähtisivät mukaan, olisi ehkä toteuttamiskelpoinen.

Tarve lisätä nuorten hyvinvointia ja huomioida yhteiskunnan muuttuvat rytmit on ymmärrettävä, mutta koulupäivän myöhentämisen vaikutuksia tulisi tarkastella laajemmin ja ottaa huomioon kaikki sidosryhmät ennen päätöksen tekemistä. Näiden perusteiden vuoksi lukion ja perusopetuksen rehtorit eivät puolla ehdotusta koulupäivän myöhentämisestä ja toivovat, että sivistyslautakunta, kaupunginhallitus ja kaupunginvaltuusto ottavat huomioon sidosryhmien esittämät huolenaiheet.

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätösehdotus Sivistyslautakunta antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.

Päätös Jarno Huhtanen teki Kimmo Kososen ja Sisko Jaakkolan kannattamana seuraavan ehdotuksen:
Raision kouluissa opetus aloitetaan aikaisintaan klo 8.30 syksystä 2025 alkaen. Lisäksi suositellaan, että päivän ensimmäinen oppitunti ei ala klo 10 jälkeen.

Tuija Aso teki Evert Grönblomin, Jasmin Nisusen, Jukka A. Rantalan ja Sanni Reippaan kannattamana ehdotuksen lisättäväksi vastaukseen:
Koulujen toiminnallisuuden takaamiseksi jatketaan vallitsevaa käytäntöä, koulut saavat itse päättää ensimmäisen alkamisajankohdan 8-8.30 välillä koulun ja oppilaiden tarpeet huomioiden.

Tuija Aso ehdotti Jukka A. Rantalan kannattamana asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty asian palauttamista koskeva kannatettu ehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen
nimenhuutoäänestyksestä: asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät jaa, ja Tuija Ason ehdotusta asian palauttamisesta uudelleen valmisteltavaksi kannattavat äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin kolme jaa-ääntä (Evert Grönblom, Jarno Huhtanen, Anneli Kivijärvi) ja kahdeksan ei-ääntä (Tuija Aso, Sisko Jaakkola, Aimo Koskela, Kimmo Kosonen, Jasmin Nisunen, Jukka A. Rantala, Sanni Reipas, Minna Hakala).

Puheenjohtaja totesi, että Tuija Ason ehdotus asian palauttamisesta uudelleen valmisteluun oli tullut lautakunnan päätökseksi.

Tuija Aso poistui klo 19.02 tämän asian käsittelyn jälkeen.

Sivistyslautakunta 20.05.2026 § 60

Valmistelija: opetuksen kehittämispäällikkö Päivi Huhtanen,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Aloitteen tausta ja selvitystyö

Kaupunginvaltuustolle on jätetty 22.10.2024 valtuustoaloite koulupäivän aloittamisajan myöhentämisestä perusopetuksessa. Aloitteessa esitetään,

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

että koulupäivän alkamisajankohtaa tarkastellaan uudelleen erityisesti oppilaiden hyvinvoinnin, jaksamisen ja koulunkäynnin näkökulmasta.

Nykytilanteessa Raision perusopetuksen yksiköissä on hyvin vaihtelevat koulupäivän aloitusajat. Alakouluissa koulupäivän aloitusajat vaihtelevat ollen välillä 8.00-8.25. Yläkoulun aloitusaika on klo 8.10. Sekä ala- että yläkouluissa saattaa olla päivä, jolloin koulu alkaa myös myöhemmin (esim. alakoulujen jakotunnit). Nykyiset aloitusajat ovat muotoutuneet jokaisen yksikön omista tarpeista lähtien ja pysyneet kohtalaisen muuttumattomina vuosien ajan. Aloitusajojen porrastaminen on palvellut erityisesti liikenneturvauksien tasaamisessa. Perusopetuksen yhtenäisten toimintojen kannalta (esimerkiksi tiettyjen aineiden yhteinen opetus, koulukuljetuskyytien optimointi) on nähty tarve yhtenäistää aloitusajoja, jolloin tulee pohdittavaksi myös arjen kannalta paras koulupäivän aloitusaika.

Valtuustoaloitteen pohjalta toteutettu selvitystyö on tavoittanut laajasti Raision peruskoulujen huoltajat ja henkilöstön. Osana selvitystyötä on kuultu myös nuorisovaltuustoa. Huoltajakyselyyn vastasi yhteensä 896. Vastaajina oli huoltajia tasaisesti kaikilta luokka-asteilta ja perusopetuksen yksiköistä. Tavoitteena on ollut arvioida myöhentämisen vaikutuksia oppilaiden koulunkäyntiin ja perheiden arjen sujuvuuteen. Henkilöstökyselyyn vastasi alakouluista ja yläkoulusta yhteensä 124 henkilöstön jäsentä. Henkilöstökyselyllä kartoitettiin henkilöstön näkemystä työn sisältöön, työhyvinvointiin ja oppilaiden koulunkäyntiin.

Huoltajien näkemykset

Huoltajien asenteet myöhentämiseen vaihtelivat lapsen iän mukaan. Alakouluissa huoltajat suosivat melko tasaisesti aloitusta välillä klo 8.00–9.00, kun vastausvaihtoehtoina sallittiin useampi valinta. Myönteisinä puolina koulupäivän aloitusajan myöhentämisessä nähdään rauhallisemmat aamut ja liikenneturvallisuus valoisamman koulumatkan ansiosta. Kriittisissä kommentteissa korostuivat pienten lasten pidentyvä yksinoloaika aamulla ja harrastusten viivästyminen iltapäivisin. Liitteen taulukossa 1 on esitetty huoltajien näkemys sopivasta koulupäivän aloitusajasta alakoulussa.

Yläkoulussa huoltajat olivat selvästi myönteisempiä muutokselle ja suosivat klo 9.00 aloitusta. Perusteina myöhäisemmälle koulupäivän aloitukselle korostuvat nuorten fysiologinen tarve pidempään uneen, aamuväsymyksen vähentäminen ja parempi jaksaminen. Liitteen taulukossa 2 on esitetty huoltajien näkemys sopivasta koulupäivän aloitusajasta alakoulussa.

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Huoltajat nostivat yleisesti sekä ala- että yläkouluissa esiin haasteita liittyen koulukuljetusten (Föli) synkronointiin, harrastusten alkamisajankohtiin sekä perheiden eriarvoisuuteen riippuen vanhempien työaikajoustoista.

Nuorisovaltuuston näkemykset

Nuorisovaltuusto on tarkastellut aloitetta erityisesti nuorten oman jaksamisen ja vapaa-ajan tasapainon näkökulmasta.

Nuorisovaltuusto näki hyötyjä eroissa aloituksissa alakoulun ja yläkoulun osalta. Nuorisovaltuusto mukaan voisi olla tarkoituksenmukaista eriytetty malli, jossa alakouluilla aloitusajankohta painottuisi lähelle klo 8.00, mutta yläkouluilla siirrytään maltillisesti myöhempään klo 8.30 aloitukseen.

Nuoret tunnistavat suoran yhteyden riittävän unen ja oppitunneilla tapahtuvan keskittymisen välillä. Tasaisen viikkorytmin katsotaan tukevan parhaiten säännöllistä unirytmää. Vaikka yläkoululaiset valvovat tyypillisesti pidempään, myöhäisemmän aloituksen arvioidaan silti pidentävän kokonaisunimäärää ja parantavan vireystilaa.

Haasteena nuorisovaltuusto näkee iltapäivän harrastuksiin ehtimisen. Nuorisovaltuusto uskoi kuitenkin, että paikalliset urheiluseurat pystyisivät mukauttamaan harjoitusaikojaan koulupäivien siirtyessä. Ongelmia saattaa kuitenkin tulla Raision ulkopuolisten harrastustoimintojen osalta.

Perusopetuksen henkilöstön näkemykset

Henkilöstölle suunnatussa kyselyssä painottuivat oppimisen laadun lisäksi koulun rooli osana laajempaa yhteiskuntaa ja oma työhyvinvointi.

Henkilöstön mukaan alakoululaiset ovat virkeimmillään klo 8–11. Iltapäivän myöhäiset tunnit (klo 14–16) koetaan pedagogisesti haastaviksi kaikilla asteilla keskittymiskyvyn vaikeutuessa, vaikka aamu olisi alkanut myöhemmin.

Henkilöstö korosti myös työelämävalmiuksia ja rutiineja. Osa koki, että koulun tehtävä on opettaa nuorille yhteiskunnan säännöllistä rytmiä. Myöhäinen aloitus voisi luoda väärän kuvan työelämän vaatimuksista. Osa mainitsi pelkona, että nuoret siirtävät valvomistaan entistä myöhemmäksi, jolloin univelka ei tosiasiallisesti poistu.

Osa henkilöstöstä kuitenkin näki, että työhyvinvoinnin kannalta myöhentäminen mahdollistaisi rauhallisemman valmistautumisaajan aamulla sekä voisi tuoda aikaa yhteistyölle. Toisaalta iltapäivän venyminen koettiin riskiksi omalle jaksamiselle ja työn ulkopuoliselle elämälle.

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Henkilöstöön kohdistuvista vaikutuksista on hyvä huomioida koulunkäynninohjaajien resurssointitarve aamupäivä- ja iltapäiväkerhossa. Jos alakoulussa koulupäivän aloitusaika myöhäistetään, tulee aamupäiväkerhon toiminta-aika todennäköisesti pitenemään ja osallistujamäärät lisääntymään. Tällöin saattaa tulla tarve lisätä koulunkäynninohjaajien määrää, jotta koulujen pedagoginen toiminta saadaan toteutettua laadukkaasti ja oppilaiden tuen tarpeet huomioiden.

Lukio-opetuksen huomiot

Lukion aloitusaikatauluun vaikuttaa vahvasti yhteistyö Rasekon kanssa. Tuntikaavio on rakennettu siten, että Rasekon opiskelijoiden on mahdollista suorittaa kaksoistutkintoa. Tämä tarkoittaa, että ma-to iltapäivän viimeisten tuntien alkamisaika on kiinnitetty ja sovitettu yhteen kummankin koulun muut tarpeet huomioiden. Tämä puolestaan vaikuttaa suoraan päivän alkamisaikaan klo 8.00, jota ei näin ollen pysty myöhentämään. Raseko puolestaan pitää vahvasti kiinni viimeistään klo 8.00 aloittamisestaan, koska koulupäivän aikaisella aloittamisella on vahva kasvatuksellinen tehtävä kohden työelämää. Heillä olisi johtavan rehtorin mukaan pikemminkin tarve aikaistaa aloittamista kuin myöhentää.

Sidosryhmät ja vaikutukset palvelurakenteeseen

Koulupäivien aloitusajan myöhentäminen vaikuttaa kaupungin sisäisiin sidosryhmiin kuin myös ulkoisiin kuten kuljetuspalveluihin ja paikallisiin urheiluseuroihin. Keskeisimpien sisäisten sidosryhmien eli tila- ja ruokapalveluiden sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa käydyt keskustelut ovat osoittaneet myöhentämisessä olevan sekä positiivisia että pohdittavia asioita.

Lähtökohtaisesti kaikki toimijat toteavat, että muutokset koulupäivän aloitusajoissa ovat mahdollisia, kun asiaa aloitetaan valmistella hyvissä ajoin ja mahdolliset uudet työvuoromuutokset saadaan ennakoitua. Ruokakuljetuspalvelut on kaupungissa kilpailutettu ja sopimus päättyy kesällä 2028 eli muutokset tämän jälkeen on sovittavissa myös ruokakuljetusten osalta. Etuina myöhäisemmässä aloitusajassa nousi esimerkiksi siistijöiden työvuorojen laatimisen helpottuminen, kun työvuorojen ei kouluissa tarvitsisi ajoittua niin aikaiseen aamuun. Koulukuljetuspalveluita tarjoavan yritysten mukaan ylipäänsä koulupäivän aloitusajojen yhtenäistäminen helpottaisi reitti- ja aikataulusuunnittelua, mutta aloitusajalla ei sinänsä ole vaikutusta toimintaan.

Pohdittavia asioita ennen muutosta olisi esimerkiksi liikunta- ja nuorisopalveluiden mukaan se, että koulupäivän päättymisen myöhemmin kaventaa iltapäivän vapaata aikaikkunaa ennen suosittuja iltavuoroja.

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Tämä voisi aiheuttaa päällekkäisyyksiä seurojen harjoitusaikojen kanssa ja siirtää erityisesti nuorimpien lasten harrastuksia myöhemmäksi iltaan. Nuorisotilojen osalta vaikutukset eivät olisi suuria, mutta voisivat edellyttää aukioloaikojen ja henkilöstöresurssien uudelleenarviointia. Lisäksi seudullisiin harrastusaikoihin myöhäisemmät koulupäivät saattaisivat aiheuttaa haasteita ja luoda paineita harrastamisesta luopumiseen tai lisääntyviin poissaoloihin koulupäivän päätteeksi.

Sekä huoltajien että henkilöstön mainitsemat joukkoliikennepalvelut on hyvä huomioida aloitusaikojä pohdittaessa. Ylikunnallisiin Föli-linjoihin emme pysty juurikaan vaikuttamaan, mutta Raision sisäisiin R-linjoihin muutoksia on mahdollista tehdä tarvittaessa hyvin ennakoiden. Täten mahdolliset myöhäisemmät aloitusajat voisi ottaa huomioon sisäisten linjojen aikatauluissa, mutta ei juurikaan ylikunnallisilla linjoilla.

Yhteenveto ja myöhentämisen vaikutusten arviointi

Vastaajaryhmä	Keskeinen positiivinen nosto	Keskeinen huoli/haaste
Alakoulu/ huoltajat	Rauhallisemmat aamut perheissä. Valoisampi koulutie.	Lasten yksinolo aamuisin kotona.
Yläkoulu/ huoltajat	Nuoren jaksaminen ja pidempi uni.	Harrastusten ja koulun päällekkäisyys.
Nuorisovaltuusto	Paremmat unet, parempi keskittyminen oppitunneilla.	Iltapäivän harrastustoiminnan vaikeutuminen.
Henkilöstö	Rauhallinen valmistelu-aika aamulla, mahdollisuus tukiopetukseen tai yhteistyöhön.	Oppilaiden työelämävalmiudet ja iltapäivän väsymys. Koulunkäynninohjaajien mahdollinen lisärekryointitarve.
Lukio	Ei merkittäviä positiivisia vaikutuksia.	Yhteistyö Rasekon kanssa vaikeutuisi ja kaksoistutkinnon suorittaminen ei olisi mahdollista.
Sidosryhmät	Ei merkittäviä vaikutuksia, mahdollisesti työvuorojen tekeminen helpottuisi joillakin aloilla.	Liikuntatilojen aikaikkunan kaventuminen, harrastustoiminnan siirtyminen myöhemmäksi, työvuorojen uudelleenjärjestelyt.

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Johtopäätös

Koulupäivän aloitusajan myöhentäminen on perusopetuksen arjen kannalta merkittävä rakenteellinen kysymys, joka kytkeytyy oppimiseen, hyvinvointiin, perheiden arkeen ja kaupungin palvelurakenteisiin. Erityisesti yläkoulun osalta huoltajakysely antaa viitteitä siitä, että nykyisten käytäntöjen tarkastelu on perusteltua. Samaten alakoulujen osalta on paikallaan pohtia eri koulujen aloitusaikojen yhtenäistämistä ja löytää arjen kannalta toimivin vaihtoehto koulupäivän aloitukselle.

Mahdolliset muutokset edellyttävät huolellista ja kokonaisvaltaista valmistelua, jossa huomioidaan pedagogiset, toiminnalliset, taloudelliset ja yhdenvertaisuusvaikutukset sekä yhteistyö eri sidosryhmien kanssa. Alakouluissa myöhentäminen vaikuttaa suoraan aamupäivätoiminnan tarpeeseen. Koulupäivän aloitusajan määrittelyssä tulee erityisesti huomioida koulujen arjen toimintojen sujuminen niin että lasten ja nuorten koulunkäynti saadaan kokonaisvaltaisesti järjestettyä parhaimmalla tavalla. Mahdollisissa aloitusajan muutoksissa tulee suosia maltillista siirtoa ja ratkaisuja, joissa yläkoulun ja alakoulun rytmit mahdollisesti eroavat toisistaan huomioiden myös nuorten kehitysvaiheet. Kokonaisvaltainen tarkastelu ja toimeenpano on hyvä ajoittaa vuoden 2028 syksyyn, kun perusopetuksen yksiköissä siirrytään uuden kouluverkon mukaisiin toimipisteisiin ja valmisteluun sekä palvelusopimusten laadintaan saadaan varattua riittävästi aikaa.

Esittelijä Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus Sivistyslautakunta antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 08.06.2026 § 209

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto	§ 88	21.10.2024
Kaupunginhallitus	§ 370	04.11.2024
Sivistyslautakunta	§ 31	05.03.2025
Sivistyslautakunta	§ 60	20.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 209	08.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistysjohtaja Leena Laakso ja talousjohtaja Patrik Nygrén poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 17.13.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
1082/12.00.02/2024

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös**Oheismateriaali**

Huoltajien näkemykset sopivasta koulupäivän aloitusajasta alakoulussa ja yläkoulussa

Kaupunginvaltuusto	§ 114	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 345	07.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 232	15.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

16**Valtuutettu Mari-Johanna Vähäsarjan ym. valtuutettujen aloite, että Raisio ei hanki tuotteita, palveluita tai raaka-aineita, jotka ovat lähtöisin Israelin laittomista siirtokunnista**

Kaupunginvaltuusto 15.09.2025 § 114

Valtuutettu Mari-Johanna Vähäsarja jätti seuraavan aloitteen:

Julkisia hankintoja tehdään Suomessa vuosittain kymmenien miljardien eurojen edestä. Suuri osa näistä hankinnoista tehdään kunnissa ja hyvinvointialueilla. Olemme Raision strategiaa ja missiota työskennellessä puhuneet, että kirjanneet ylös, paljon yhteisöllisyyteen, hyvinvointiin, kestävyYTEEN ja rohkeuteen liittyviä asioita. Voimme seistä näiden arvojen takana globaalisti lopulta hyvin pienellä teolla.

Israel on miehittänyt palestiinalaisalueita kansainvälisen oikeuden vastaisesti yli 50 vuotta ja rakentaa niille laittomia siirtokuntia. Yritykset jotka toimivat siirtokunnissa osallistuvat niiden ylläpitämiseen ja mahdollistavat niiden laajentamisen. Lisäksi Kansainvälinen tuomioistuin tutkii Israelin syylistymistä palestiinalaisten kansanmurhaan, ja Israelin pääministeri Benjamin Netanyahu on annettu kansainvälinen pidätysmääräys rikoksista ihmisyyttä vastaan.

YK:n yleiskokous hyväksyi syksyllä 2024 päätöslauselman, jossa vaaditaan kieltämään tuonti Israelin laittomista siirtokunnista ja lopettamaan Israelin laitonta miehitystä tukeva yritystoiminta. Suomi äänesti päätöslauselman puolesta. Helmikuussa 2025 Australian Sydneyssä päätettiin, ettei kaupunki toimi sellaisten yritysten kanssa, jotka hyötyvät laittomista siirtokunnista.

Raisio ei voi tukea ihmisoikeusloukkauksia. Raision on valittava kumppaneikseen yrityksiä jotka kunnioittavat YK:n ihmisoikeuksia koskevia periaatteita ja kykenevät todentamaan tuotantoketjujen vastuullisuuden. Parhaillamme toteutamme ja tulemmme toteuttamaan useita isoja investointeja. Nämä ovat mahdollisuus paitsi Raision kehittämiseen, myös omien arvojemme osoittamiseen.

VenäjäN hyökätessä Ukrainaan länsi osoitti yhteisrintamassa tukensa boikottien muodossa. 5.9. Suomi liittyy Ranskan ja Saudi-Arabian valmistelemaan julkilausumaan Palestiinan kysymyksen rauhanomaisesta ratkaisemisesta ja kahden valtion ratkaisun toteuttamisesta. Esitänkin, että Raisio ei hanki tuotteita, palveluita tai raaka-aineita, jotka ovat lähtöisin Israelin laittomista siirtokunnista, eivätkä tee hankintoja yrityksiltä jotka ovat osallisina siirtokuntien toimintaan tai muihin ihmisoikeusloukkauksiin.

Mari-Johanna Vähäsarja & Raision vasemmiston valtuustoryhmä
15.9.2025 Raisiossa

Kaupunginvaltuusto	§ 114	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 345	07.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 232	15.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Eveliina Tyyskänen	Emma Lindqvist
Juha Jormanainen	Aarre Lehtonen
Kari Kannisto	Janne Laulumaa
Venla Käyhkö	Pauliina Kannisto
Heidi Aaltonen	Jonna Mero
Aleksi Suro	

Päätös

Markus Maunula poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 19.15.

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 07.10.2025 § 345

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen kaupungin hankintatiimin valmisteltavaksi siten, että aloitevastaus tuodaan suoraan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 15.06.2026 § 232

Valmistelija: hallintojohtaja Anni Hakala, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Raision kaupungin hankintoja ohjaa laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) sekä EU:n hankintadirektiivit. Hankintayksikön on kohdeltava tarjoajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteiden mukaisesti. Syrjimättömyysperiaate tarkoittaa, että tarjoajia ei voida asettaa eriarvoiseen asemaan esimerkiksi niiden kansallisuuden, alkuperän tai sijoittautumisen perusteella, mikäli tämä ei liity suoraan hankinnan kohteeseen.

Suomen ja Euroopan unionin linjan mukaan Israelin siirtokunnat miehitetillä alueilla ovat kansainvälisen oikeuden vastaisia. Siirtokunnista peräisin olevien tuotteiden myynti ei kuitenkaan ole EU:ssa kiellettyä. Sen sijaan tuotteiden alkuperää koskeva sääntely vaikuttaa esimerkiksi

Kaupunginvaltuusto	§ 114	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 345	07.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 232	15.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

tullikohteluun, ja toimijoiden on annettava oikeaa tietoa tuotteiden alkuperästä. Julkisiin hankintoihin liittyen ei ole voimassa sellaista kansallista tai EU-tasoista sääntelyä, joka velvoittaisi tai mahdollistaisi kuntia yleisesti kieltämään siirtokunnista peräisin olevien tuotteiden hankinnan.

Hankintalain 81 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan hankintayksikkö voi kuitenkin päätöksellään sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle ehdokkaan tai tarjoajan, joka on ammattitoiminnassaan syyllistynyt sen luotettavuuden kyseenalaistavaan vakavaan virheeseen, jonka hankintayksikkö voi näyttää toteen. Vakava virhe ammattitoiminnassa kattaa kaikenlaisen virheellisen menettelyn, joka vaikuttaa kyseisen toimijan ammatilliseen luotettavuuteen. Harkinnanvaraisten poissulkuperusteiden täyttyminen arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Laittomassa siirtokunnassa toimivalla yrityksellä saattaa olla isompi riski syyllistyä ihmisoikeusloukkauksiin ja työntekijöiden oikeuksien loukkaamiseen, mistä syystä asiaan tulee kiinnittää huomiota kilpailutuksissa ja tarvittaessa poissulkea yritys harkinnanvaraisella perusteella, mikäli vakavan virheen edellytykset tapauskohtaisen harkinnan perusteella täyttyvät.

Hankintalaki mahdollistaa vastuullisuus- ja eettisten näkökohtien huomioimisen hankinnoissa, kun ne liittyvät hankinnan kohteeseen ja ovat suhteellisia sekä syrjimättömiä. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi ympäristö- ja sosiaalisten kriteerien asettamista tarjouspyyntöihin. Raision kaupungin hankintaperiaatteiden mukaisesti hankinnoissa pyritään edistämään vastuullisuutta, kestävyyttä ja sosiaalisia näkökulmia osana normaalia hankintatoimintaa.

Hankintalainsäädännön lisäksi hankintoja ohjaa osaltaan myös voimassa oleva pakotelainsäädäntö. Suomessa sovellettava pakotelainsäädäntö perustuu YK:n turvallisuusneuvoston antamiin sitoviin päätöksiin sekä EU:n omiin pakotejärjestelmiin, joiden täytäntöönpanosta on säädetty laissa eräiden Suomelle Yhdistyneiden kansakuntien ja Euroopan jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä (ns. pakotelaki). Lisäksi Raision kaupunki noudattaa lakia varojen jäädyttämisestä terrorismin torjumiseksi.

Valtuustoaloitteessa viitataan YK:n yleiskokouksen 18.9.2024 antamaan päätöslauselmaan. Päätöslauselman taustalla on YK:n yleiskokouksen syksyllä 2022 pyytämä, ja YK:n kansainvälisen tuomioistuimen heinäkuussa 2024 antama neuvoa-antama lausunto Israelin miehityksen laillisuudesta. Lausunnossaan YK:n kansainvälinen tuomioistuin totesi muun muassa Israelin läsnäolon miehitetillä Palestiinalaisalueella laittomaksi, ja että YK:n sekä erityisesti lausuntoa pyytäneen yleiskokouksen ja turvallisuusneuvoston tulisi harkita toimia, joilla Israelin laitton läsnäolo saadaan päättämään mahdollisimman nopeasti. YK:n yleiskokous on oman toimivaltansa puitteissa antanut YK:n kansainvälisen tuomioistuimen lausunnon täytäntöönpanoa koskevan päätöslauselman,

Kaupunginvaltuusto	§ 114	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 345	07.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 232	15.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

jossa muun muassa vaaditaan Israelin laittoman miehityksen lopettamista sekä kehoitetaan YK:n jäsenvaltiota välttämään sopimussuhteita ja kaupallisia suhteita Israelin kanssa, ryhtymään toimiin Israelista lähtöisin olevien tuotteiden maahantuonnin lopettamiseksi sekä asettamaan sanktioita sellaisia luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä vastaan, jotka osallistuvat Israelin laittoman miehityksen ylläpitoon.

YK:n yleiskokouksen päätöslauselmat ovat suosituksia jäsenmaille. YK:n turvallisuusneuvosto taas on ainoa YK:n neuvosto, jolla on YK:n peruskirjan VII luvun perusteella toimivalta antaa jäsenmaita oikeudellisesti sitovia päätöslauselmia. YK:n turvallisuusneuvosto ei ole toistaiseksi antanut Israelin miehitystä koskevaa päätöslauselmaa, taikka asettanut Israelia koskevia pakotteita. Myöskään EU ei ole asettanut Israelia koskevia pakotteita omassa pakotejärjestelmässään. Näin ollen Raision kaupunki ei myöskään pakotelainsäädännön perusteella voi tällä hetkellä poissulkea Israelista lähtöisin olevia tarjouksia tai tarjoajia tarjouskilpailuista. Pakotteiden asettamista seurataan kuitenkin aktiivisesti.

Raision ostolaskutiedoista ei saada suoraan tarkistettua esimerkiksi toimittajamaata ja siten tietoa, mistä maasta ostot on tehty. Ostot muilta kuin suomalaisilta yrityksiltä tai palveluntuottajilta ovat arviolta noin yhden prosentin luokkaa. Tällä hetkellä taloushallinnon toimittajarekisteristä maakoodeittain tarkasteltuna Israelista ei ole ostettu suoraan mitään. Myöskään ruokapalvelujen toimittajarekisterissä ei ole israelilaisia toimittajia.

Raision kaupungin tarjouspyynnöissä ja hankintasopimuksissa käytetään Julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (JYSE). JYSE ehtojen kohdan 6 mukaisesti Tilaajalla on oikeus irtisanoa hankintasopimus päättymään välittömästi, jos

- i. toimittajaan tai tavaraan kohdistuu pakote;
- ii. toimittajaa koskee Suomen viranomaisen tekemä varojen jäädyttämis päätös; tai jos
- iii. hankintasopimukseen liittyvät suoritukset ovat päätyneet tai voivat päättyä välillisesti tai välittömästi pakotteiden kohteena olevalle taholle.

Mikäli Israelia koskisi edellä mainittu päätös, voitaisiin sopimus, jossa on käytetty JYSE ehtoja irtisanoa. Raision kaupungilla ei ole toimivaltaa määrätä pakotteita, vaan pakotepolitiikka kuuluu Suomen valtiolle ja Euroopan unionille.

Yhteenveto

Raision kaupunki ei voi hankintalainsäädännön puitteissa asettaa yleistä kieltoa hankkia tuotteita tai palveluja tietyistä maasta tai alueelta pelkästään niiden alkuperän perusteella. EU- tai kansallisella tasolla ei ole säädetty

Kaupunginvaltuusto	§ 114	15.09.2025
Kaupunginhallitus	§ 345	07.10.2025
Kaupunginhallitus	§ 232	15.06.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

kieltoa Israelin siirtokunnista peräisin olevien tuotteiden hankinnalle. Kaupungilla on kuitenkin jo käytössä olevia keinoja edistää vastuullisuutta hankinnoissa ja näitä keinoja voidaan hankintaperiaatteiden mukaisesti edistää ja kehittää edelleen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
1095/02.08.00/2025

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto	§ 153	01.12.2025
Kaupunginhallitus	§ 450	15.12.2025
Infralautakunta	§ 71	16.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 273	24.08.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

17**Valtuutettu Sini Laineen ym. valtuutettujen aloite koskien ultraprocessoitua ruokaa**

Kaupunginvaltuusto 01.12.2025 § 153

Valtuutettu Sini Laine jätti seuraavan aloitteen:

Ultraprosessoitu ruoka ei kuulu kenenkään lautaselle

Suomalainen kouluruoka on ollut vuosikymmenten ajan hyvinvointivaltion ylpeydenaihe. Nyt kouluruoan laatu on kuitenkin vaarassa. Päiväkodeissa ja kouluissa tarjottava ruoka on yhä useammin ultraprocessoitua eli pitkälle, teollisesti jalostettua ruokaa, joka sisältää runsaasti lisäaineita ja keinotekoisia ainesosia.

Lapset eivät voi itse päättää, mitä he suuhunsa laittavat. Siksi vastuu on meillä aikuisilla: päättäjillä, kasvattajilla ja huoltajilla. Kysymys ei ole vain ravitsemuksesta, vaan yhdenvertaisesta oikeudesta terveelliseen ruokaan ja hyvinvointiin.

Ultraprosessoitu ruoka tarkoittaa teollisesti valmistettuja tuotteita, jotka sisältävät aineita, joita kotikeittiöissä ei käytetä: aromivahventeita, väriaineita, makeutusaineita, tärkkelyssiirappeja, transrasvoja, emulgointi- ja säilöntäaineita sekä nitriittejä. Tällaisia aineksia löytyy monista valmisruoista, eineksistä ja jopa kouluruoan tuoteselosteista.

Useat tutkimukset ovat todistaneet, että ultraprocessoitu ruoka aiheuttaa ylipainoa, metabolisia sairauksia, suolistohäiriöitä sekä kroonisia tulehdustiloja sekä altistaa masennukselle ja heikentää oppimiskykyä.

Luonnollisista, kokonaisista raaka-aineista valmistettu ruoka sen sijaan tukee lasten terveyttä, keskittymiskykyä ja koulumenestystä. Se vähentää pitkällä aikavälillä terveydenhuollon kustannuksia. Myös täydellä vatsalla jaksaa paremmin opiskella.

Laadukas ruoka on investointi, ei kuluerä.

Puhtaista raaka-aineista valmistettu ateria voi hetkellisesti maksaa enemmän. Yhteiskunnalliset vaikutukset ovat kuitenkin vaikuttavat; terveydenhuollon menot pienenevät, oppimistulokset ja työrauha paranevat luokissa, paikalliset ruokaketjut vahvistuvat, kunnan vetovoima ja huoltovarmuus kasvavat.

Useat suomalaiset ja kansainväliset esimerkit osoittavat, että lisäaineettomia ja laadukkaita aterioita voidaan tuottaa samoilla kustannuksilla, kun hankintakriteerit ja keittiörakenteet tukevat sitä. Myös

Kaupunginvaltuusto	§ 153	01.12.2025
Kaupunginhallitus	§ 450	15.12.2025
Infralautakunta	§ 71	16.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 273	24.08.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

ruokahävikin väheneminen ja erityisruokavalioiden tarpeen lasku tasapainottavat kustannuksia nopeasti. Kun hyödynnetään läheltä saatavia raaka-aineita esimerkiksi satokauden mukaan, saadaan lasten lautasille lähellä tuotettua ja laadukasta ruokaa.

Ultraprosessoimaton ruoka tarkoittaa yksinkertaisesti ruokaa, joka on valmistettu kokonaisista, luonnollisista raaka-aineista. Kaikki kasvipohjainenkaan ei automaattisesti ole terveellistä, osa lihankorvikkeista on jopa hyvin pitkälle ultraprosessoituja.

Verovaroin kustannettavan ruokailun pääprioriteetti täytyy olla terveydessä, sekä ruoan maistuvuudessa. Nähtävillä on tapauksia useista kouluista, kun kasvisruokapäivänä lähdetään hakemaan ravintoa lähikaupoista. Onko se lasten terveyden, vai poliittisen ideologian voitto? Tulevien sukupolvien terveys alkaa lautaselta. On meidän vastuullamme päättää, mitä lautasilla tarjotaan.

Esitän, että Raisiossa siirryttäisiin tarjoamaan lapsille kouluissa ja varhaiskasvatuksessa mahdollisimman lähellä tuotettua, terveellistä, puhdasta ruokaa sekä huomioidaan lihapitoiset vaihtoehdot ruokalistoja laatiessa.

Raisiossa 1.12.2025

Sini Laine	Mika Koivisto
Mikko Tammelin	Heikki Suominen
Jukka Rantala	Sanni Reipas
Heidi Aaltonen	Markus Maunula
Anneli Kivijärvi	Jonni Moislahti
Terhi Valkeejärvi	Juha Hellstén
Riikka Visa	Jari Pulkkinen

Päätös

Terhi Valkeejärvi palasi kokoukseen tämän asian aikana klo 18.11.

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 15.12.2025 § 450

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen infralautakunnan valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuusto	§ 153	01.12.2025
Kaupunginhallitus	§ 450	15.12.2025
Infralautakunta	§ 71	16.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 273	24.08.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Infralautakunta 16.06.2026 § 71

Valmistelija: ruokapalvelupäällikkö Mervi Heinonen,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Valtuustoaloitteessa esitetään huoli kouluissa ja varhaiskasvatuksessa tarjottavan ruoan laadusta sekä ultraprocessoitujen elintarvikkeiden käytöstä. Aloitteessa tuodaan esille näkemys, jonka mukaan kouluruoka on entistä useammin pitkälle prosessoitua, ja esitetään siirtymistä mahdollisimman lähellä tuotettuun, terveelliseen ja "puhdasta" ruokaa painottavaan ruokapalveluun sekä lihapitoisten vaihtoehtojen huomioimista ruokalistaissa.

Aloitteen teema on ajankohtainen, ja sitä koskeva keskustelu on vilkastunut myös valtakunnallisesti. Aiheesta on tehty kansalaisaloite, joka on edennyt eduskunnan käsiteltäväksi. Ultraprosessoidun ruoan käsitteelle ei ole lainsäädäntöön perustuvaa yksiselitteistä määritelmää, ja luokitteluun liittyy tulkinnanvaraisuutta. Ravitsemusasiantuntijat korostavat, että prosessointiaste ei yksin määritä ruoan terveellisyyttä, vaan ratkaisevaa on ravintosisältö ja ruokavalion kokonaisuus. Tämän vuoksi ravitsemussuositukset eivät perustu ultraprosessoinnin välttämiseen, vaan tasapainoiseen ja ravitsemuksellisesti laadukkaaseen ruokavalioon. Elintarvikkeiden prosessointi on osa kaikkea ruoantuotantoa, ja sillä voidaan parantaa ruoan turvallisuutta, säilyvyyttä, ravitsemuksellista laatua sekä valmistettavuutta. Ruokaviraston näkemyksen mukaan tutkimusnäyttö ei osoita, että prosessointi itsessään olisi terveyshaittojen syy, vaan yhteydet selittyvät pääosin elintarvikkeiden ravintosisällöllä, kuten suolan, sokerin ja tyydyttyneen rasvan määrällä sekä kuidun, vitamiinien ja kivennäisaineiden vähäisyydellä.

Kunnallisessa ruokapalvelussa tarjottavan ruoan suunnittelua ja toteutusta ohjaavat ensisijaisesti kansalliset ravitsemussuositukset, elintarvikelainsäädäntö sekä omavalvonnan- ja toimijan omat laatukriteerit. Ruoan prosessointiaste yksin ei ole käytössä oleva ohjausperuste eikä yksinään kuvaa ruokapalvelun laatua. Kouluruokailun nykytilaa koskevien näkemysten osalta aloitteessa ei ole esitetty tarkempaa tutkimus- tai seurantatietoa. Kunnallisessa ruokapalvelussa toiminnan laatua seurataan osana normaalia toimintaa, ja tarjottavan ruoan tulee täyttää ravitsemukselliset ja elintarviketurvallisuuteen liittyvät vaatimukset.

Aloitteessa on todettu, että vähemmän prosessoidulla ruoalla voidaan vaikuttaa ruokahävikin vähenemiseen. Tälle väitteelle ei ole löydetty

Kaupunginvaltuusto	§ 153	01.12.2025
Kaupunginhallitus	§ 450	15.12.2025
Infralautakunta	§ 71	16.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 273	24.08.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

tutkimusnäyttöä, eikä sitä voida pitää itsestään selvänä yhteytenä. Ruokapalveluissa seurataan hävikkiä päivätasolla, ja hävikistä tehdään kirjaukset tuotannonohjausjärjestelmään. Kerättyä tietoa hyödynnetään seuraavilla ruoanvalmistuskerroilla, kun sama ruoka toistuu ruokalistalla. Ruokapalvelujen seurannan mukaan ruokahävikin määrään vaikuttavat useat tekijät, kuten ruoan maistuvuus, asiakkaiden ruokailutottumukset ja tarjotun ruoan hyväksyttävyys.

Aloitteessa on pyydetty huomioimaan lihapitoiset vaihtoehdot ruokalistoilte. Raisiossa ruokalistojen laadinnassa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan laatimaa kouluruokasuositusta, jossa linjataan punaisen lihan (nauta, sika, lammas) sekä vaalean lihan (kalkkuna, broileri) tarjoamista kumppaakin enintään kahdella aterialla viikossa. Suosituksessa kehoitetaan lisäämään kasviksia, siemeniä, kalaa ja palkokasveja sekä vaihtamaan eläinproteiini osittain kasviproteiiniin. (Kouluruokasuositus s. 52 taulukko).

Ravitsemukselliset tavoitteet, asiakastarpeet, kustannustehokkuus, tuotantotapa sekä saatavuus määrittävät ruokapalvelujen toimintaan käytettäväksi valittavat elintarvikkeet. Raisiossa valitaan käyttöön mahdollisimman lähellä tuotettuja ja lähellä alkutuotantoa olevia raaka-aineita, jotka soveltuvat ruokatuotantoon kulloinkin käytettävissä olevat resurssit huomioiden. Esimerkkeinä tästä ovat muun muassa suomalainen liha sekä suomalaiset marjat ja juurekset. Hyvät ja puhtaat raaka-aineet mahdollistavat laadukkaiden aterioiden valmistamisen. Kevään kuuden viimeisen viikon kouluruokalistalla alakouluissa on ollut tarjolla 28 ateriaa, joista yhdeksän pääruokaa on ollut teollisuuden valmistamia. Esimerkkejä näistä ovat makkara, pinaattihukaiset, lohimurekepihvi, broileripyörykkä ja kalaleike. Yläkoulussa ja lukiossa, joissa resurssit mahdollistavat laajemman tarjonnan ruokalistoilta, ateriavaihtoehtoja on samalla ajanjaksolla ollut 52, joista teollisuuden valmistamia pääruokia on ollut 11. Suurimmaksi osaksi tarjottava ruoka on ruokapalvelujen itse valmistamaa. Esimerkkeinä näistä: perunamuusi valmistetaan raaoista, kokonaisista perunoista, pääruoista kirjolohikeittoon käytetään raakapakastekirjolohikuutioita ja raakoja kotimaisia tuoreita juureksia, chili con carne valmistetaan kypsästä naudanlihasuikaleesta ja broileripasta kypsästä broilerisuikaleesta. Elintarviketeollisuus tuottaa näiden raaka-aineiden osalta vain esikäsittelyn osuuden. Osaan elintarviketeollisuuden suurkeittiöiden ruokatuotantoa varten valmistamista tuotteista käytetään lisäaineita tai emulgointi- ja säilöntäaineita varmistamaan tuotteen säilyvyyttä tai parantamaan rakennetta. Aloitteessa käytetyt käsitteet, kuten ”puhdas ruoka” ja ”mahdollisimman lähellä tuotettu”, edellyttävät tarkempaa määrittelyä ennen mahdollista soveltamista käytännön hankintoihin tai tuotantoon.

Raision kaupungin ruokapalveluissa kehitetään toimintaa jatkuvasti muun muassa reseptiikan, raaka-ainevalintojen ja valmistusmenetelmien osalta

Kaupunginvaltuusto	§ 153	01.12.2025
Kaupunginhallitus	§ 450	15.12.2025
Infralautakunta	§ 71	16.06.2026
Kaupunginhallitus	§ 273	24.08.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

huomioiden ravitsemussuositukset, elintarviketurvallisuus sekä toiminnalliset ja taloudelliset reunaehdot.

Esittelijä Tekninen johtaja Timo Oja

Päätösehdotus

Infralautakunta päättää antaa edellä esitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Samalla infralautakunta toteaa, että ruokapalvelujen kehittämistä jatketaan Raisiossa voimassa olevien ravitsemussuositusten, lainsäädännön sekä kaupungin omien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti huomioiden kokonaislaatu, asiakastarpeet ja kestävän kehityksen näkökulmat.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 24.08.2026 § 273

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
1407/10.03.02.00/2025

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto	§ 61	04.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 173	18.05.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 74	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 296	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

18**Valtuutettu Marjo Himasen ym. valtuutettujen aloite ulkoliikuntamahdollisuuksien kehittämisestä Raisiossa**

Kaupunginvaltuusto 04.05.2026 § 61

Valtuutettu Marjo Himanen jätti seuraavan aloitteen:

Liikunta auttaa moneen asiaan ihmisten arjessa. Se parantaa muun muassa muistia, lihaskuntoa, kestävyyttä ja tasapainoa. Jokaisen aikuisen pitäisi harrastaa suositusten mukaan viikoittain vähintään 2,5 tuntia reipasta liikuntaa tai reilu tunti rasittavaa kestävyysliikuntaa oman terveytensä ylläpitämiseksi. Nuorten tulisi harrastaa liikuntaa vähintään tunti päivässä. Nämä eivät tarvitse olla yhtäjaksoisia suorituksia, vaan ne voivat koostua osista. Ihmisten saattamisella liikkeelle on myös keskeinen merkitys hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn näkökulmasta. Siksi onkin tärkeää ja kaupungin etujen mukaista mahdollistaa strategian sanoittama liikunnan ilon kaikenikäisille.

Raisio on seudulla tunnettu monenlaisista urheilumahdollisuuksista. Meillä on mm. kuntosaleja, palloilukenttiä, Kerttulan liikuntahalli, jäähalleja, Ulpukka ja ulkoilureittejä. Lisäksi meillä on ulkokuntosaleja, joiden toimintaa voitaisiin edelleen kehittää palvelemaan parhaalla mahdollisella tavalla raisiolaisten tarpeita.

Kerttulan yleisurheilukentän lähelle on muutama vuosi sitten avattu ulkokuntosali, joka on sijainniltaan erinomainen. Se yhdistää ulkokuntoilun mahdollisuudet kiinteäksi osaksi liikuntakeskuksen muuta toimintaa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Kerttulan ulkokuntosalia kehitetään hankkimalla muutamia uusia laitteita treenimahdollisuuksien laajentamiseksi. Ehdotamme myös, että kaupunkilaisille mahdollistetaan pienten yhteiskäyttöisten urheiluvälineiden kuten kahvakuulien, vastuskuminauhojen, käsipainojen ja hyppynarujen lainaaminen ulkokuntoilun tueksi. Näin erityisesti kesäaikaan omatoiminen ja monipuolinen treenaaminen lisääntyy.

Välineiden lainaaminen voisi onnistua esimerkiksi liikuntakeskuksen henkilökunnan tai urheiluseurojen toimijoiden välityksellä panttia vastaan. Kerttulassa pystyy myös halutessaan harrastamaan yleisurheilulajeja kuten kuulantyohtoa ja keihäänheittoa sekä pallopelejä ja frisbeegolfia. Myös välineet näihin voisivat olla lainattavissa ulkokuntosalin apuvälineiden tapaan. Tämä voisi kannustaa ihmisiä kokeilemaan uusia lajeja matalalla kynnyksellä.

Kaupunginvaltuusto	§ 61	04.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 173	18.05.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 74	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 296	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Kerttulan ulkoliikunnan kehittämisen opit voisivat innostaa kaupunkia suunnittelemaan myös uuden ulkokuntosalin esimerkiksi Kuloistenniityn uudelle asuinalueelle tai kovassa nosteessa olevalle Hahdenniemen uimarannalle eli Playa del Raisioon.

4.5.2026

Marjo Himanen
SDP:n valtuustoryhmä

Aleksi Suro	Kimmo Kosonen
Jarmo Rosama	Janne Laulumaa
Kari Kannisto	Vesa Parantainen
Anneli Kivijärvi	Pauliina Kannisto
Juha Hellstén	Hannele Lehto-Laurila
Jarno Huhtanen	Niko Dahlgren
Heidi Aaltonen	Sanni Reipas
Jukka Rantala	Heidi Leyser-Kopra
Emma Lindqvist	Venla Käyhkö
Terhi Valkeejärvi	Mari-Johanna Vähäsarja

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 18.05.2026 § 173

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta 25.08.2026 § 74

Valmistelija: liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja Karita Toivonen,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kaupunginvaltuusto	§ 61	04.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 173	18.05.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 74	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 296	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Valtuutettu Marjo Himanen ja joukko valtuutettuja esittävät valtuustoaloitteessaan, että Raision kaupunki kehittäisi ulkoliikuntamahdollisuuksia erityisesti Kerttulan ulkokuntosalin osalta hankkimalla uusia laitteita sekä mahdollistamalla pienten liikuntavälineiden lainaamisen ulkokuntoilun tueksi. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan, että Kerttulan kehittämisestä saatuja kokemuksia hyödynnetään tulevien ulkokuntosalien suunnittelussa ja toteuttamisessa eri puolilla Raisiota.

Nykytila

Raision kaupungissa on viime vuosina määrätietoisesti kehitetty kuntalaisten ulkoliikuntamahdollisuuksia. Kesällä 2026 Raisioon valmistui kaksi uutta painopakalliset ulkokuntosalilaitteet tarjoavaa ulkokuntosalia: Raision lukion pihalle (valmis) sekä Suvituulenpuistoon (valmistumassa). Lisäksi kaupungissa on aiemmin rakennettu laadukkaat painopakalliset ulkokuntosalit Kerttulaan, Tikanmaalle ja Ihalaan.

Em. paikoissa kuntoilulaitteiden vastusta voidaan säätää käyttäjän kuntotason ja harjoittelutavoitteiden mukaisesti. Valaistut ulkokuntosalit täydentävät kaupungin kuntosalipalveluverkostoa tarjoamalla maksuttoman ja helposti saavutettavan harjoittelumahdollisuuden eri-ikäisille kuntalaisille.

Kerttulan liikuntakeskuksen yhteydessä sijaitseva ulkokuntosali on kaupungin ensimmäinen painopakallisilla kuntoilulaitteilla varustettu ulkokuntoilukohde. Sen keskeinen sijainti yleisurheilukentän, liikuntahallin, jäähallien ja muiden liikuntapaikkojen läheisyydessä mahdollistaa laajan käyttäjäkunnan palvelemisen sekä eri liikuntamuotojen yhdistämisen samaan liikuntaympäristöön.

Liikuntapalveluiden tavoitteena on lisätä kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia ja edistää terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä kaupungin strategian, hyväksytyn hyvinvointisuunnitelman, liikuntalain tavoitteiden sekä käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.

Ulkoliikuntapaikkojen kehittäminen on yksi keino tukea omaehtoista liikkumista ja madaltaa liikunnan harrastamisen kynnystä.

Arvio Kerttulan ulkokuntosalin kehittämisestä

Liikuntapalveluiden henkilöstö sekä ulkokuntosalilaitteiden toimittaja ovat arvioineet Kerttulan ulkokuntosalin kehittämismahdollisuuksia asukkaiden palaute huomioiden. Arvioiden perusteella nykyiseen kokonaisuuteen on mahdollista lisätä kaksi uutta laitetta ilman merkittäviä muutoksia alueen kokonaisuuteen.

Tarkastelussa tarkoituksenmukaisimmiksi lisäyksiksi on tunnistettu:

Kaupunginvaltuusto	§ 61	04.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 173	18.05.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 74	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 296	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

- Multi-Lift-maastavetolaite, joka monipuolistaa erityisesti alaraajojen, keskivartalon ja vetävien lihasryhmien harjoittelua
- istuttava hauislaite ylävartalon harjoittelun täydentämiseksi
- lisäpainoyksikkö olemassa olevaan etupunnerruslaitteeseen käytettävyyden ja harjoittelumukavuuden parantamiseksi.

Välineiden lainaamisen mahdollisuudet

Aloitteessa esitetään erilaisten liikuntavälineiden, kuten kahvakuulien, vastuskuminauhojen, käsipainojen ja hyppynarujen lainaamista ulkokuntoilun tueksi.

Raision kaupungilla on jo tällä hetkellä käytössä lainattavien välineiden palvelu, jonka kautta kuntalaisten käyttöön on tarjolla muun muassa erilaisia liikunta- ja harrastusvälineitä. Kaikki lainattavat välineet löytyvät verkkosivuilta: <https://raisio.fi/fi/lainattavat-valineet>

Kerttulan liikuntahallista on mahdollista lainata hallin aukioloaikoina klo 8-20 frisbeegolfkiekkoja, tennismailoja ja palloja sekä Snow Comfort -kelkka (2 kpl) yleisöluisteluvuoroille jäähalliin. Näin osa aloitteessa esitetyistä tavoitteista toteutuu jo nykyisten palveluiden kautta. Lainatessa asiakas täyttää yhteystietolapun.

Liikuntapaikkahenkilöstön arvion mukaan ulkokuntosalin käyttöä tukevien välineiden lainaamista voidaan edelleen kehittää. Tämä edellyttää välinehankintoja, säilytys- ja kuittauskäytäntöjen määrittelyä sekä henkilöstön työaika resurssin kohdentamista toimintaan. Nykyisillä henkilöstöjärjestelyillä lainaustoiminta on mahdollista toteuttaa ulkoliikuntapaikoilla klo 8-16 välisenä aikana (esim. yleisurheiluvälineet) ja Kerttulan liikuntahallista klo 8-20 välisenä aikana (esim. vastuskuminauhat, kahvakuulat ym.)

Liikuntapalvelut näkee tarkoituksenmukaisena selvittää mahdollisuutta käynnistää kokeiluluonteinen välinelainausta ulkokuntosalia täydentävien harjoitusvälineiden osalta ja arvioida toiminnan kysyntää sekä käytännön toteutusta saadun kokemuksen perusteella.

Muut toteutetut kehittämistoimenpiteet kuntalaisten liikkumisen helpottamiseksi

Ulkokuntosalien nykyiset laitteet sisältävät valmistajan käyttöohjeet ja harjoittelua tukevat laitekohtaiset opasteet.

Raision kaupungin liikuntapalvelut tarjoaa mahdollisuutta oman treeniporukan maksuttomalle opastukselle. Ryhmän koko tulee olla vähintään kolme henkilöä. Harjoittelu ja ohjaus voidaan toteuttaa ryhmän toiveiden mukaan ulkokuntosalilla tai ulkona liikkuen. Tavoitteena on, että

Kaupunginvaltuusto	§ 61	04.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 173	18.05.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 74	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 296	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

ryhmä jatkaa ohjauksen jälkeen keskenään kokoontumisia ja harjoitteluaa. Ohjaus on maksuton.

Kaikissa liikuntaolosuhteiden suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan esteettömyys ja saavutettavuus. Siitä tiedottamista kehitetään resurssien puitteissa. Näin liikkumisen ilo voidaan tarjota kaikille halukkaille.

Kustannusvaikutukset

Uusien ulkokuntosalilaitteiden hankinta Kerttulaan

Ulkokuntosalitoimittajan tarjouksen mukaan seuraavat hankinnat:

- Multi-Lift-maastavetolaite
- Haisilaite istuen
- lisäpainoyksikkö nykyiseen etupunnerruslaitteeseen
- laitteiden siirrettävät alustat

aiheuttaisivat yhteensä 16 651,50 euroa (alv. 0%) kustannuksen.

Liikuntavälineiden lainaus

Kahvakuulien, vastuskuminauhojen, käsipainojen, hyppynarujen ja muiden vastaavien välineiden hankintakustannusten arvioidaan olevan noin 1 000-3 000 euroa riippuen hankittavasta välineistöstä.

Lisäksi toiminta edellyttää säilytys- ja kuittausjärjestelyjä. Toiminta voidaan toteuttaa nykyisen henkilöstön työajalla liikuntakeskuksen normaaleina palveluaikoina, jolloin toiminnasta ei arvioida aiheutuvan uusia henkilöstökustannuksia.

Johtopäätös

Kerttulan ulkokuntosalin kehittäminen tukee kaupungin strategiaa, hyväksyttyä hyvinvointisuunnitelmaa sekä liikuntalain tavoitteita kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistämisestä. Arvioiden perusteella ulkokuntosaliin on mahdollista lisätä kaksi uutta laitetta, jotka monipuolistavat harjoittelumahdollisuuksia ja vastaavat käyttäjien esittämiin tarpeisiin. Tämä edellyttää positiivista investointipäätöstä talousarvio käsittelyssä.

Raision kaupungilla on jo käytössä kuntalaisten maksuttomia liikunnan harrastamista tukevia palveluja, kuten lainattavat liikuntavälineet sekä Kerttulan liikuntahallista lainattavat frisbeegolfkiekot ym. Yleisurheilun lainattavat välineet ovat jo olemassa eli vain ulkokuntosalin harjoittelun monipuolistamista edellyttävät välineet edellyttävät hankintoja, jotka palvelisivat kuntalaisten mahdollisuuksia omaehtoiseen liikkumiseen.

Kaupunginvaltuusto	§ 61	04.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 173	18.05.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 74	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 296	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan kustannus-hyötysuhteeltaan esitettyjä kehittämistoimenpiteitä ovat Kerttulan ulkokuntosalin laitekannan täydentäminen, liikuntavälineiden kokeiluluonteinen lainaustoiminta myös ulkoliikuntapaikoilta. Näillä toimenpiteillä voidaan suhteellisen maltillisilla kustannuksilla lisätä kuntalaisten mahdollisuuksia omaehtoiseen liikuntaan sekä edistää kaupungin hyvinvointisuunnitelman tavoitteita.

Esittelijä Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että

1. valtuusto merkitsee aloitteen johdosta annetun selvityksen tiedoksi;
2. Kerttulan ulkokuntosalin kehittämismahdollisuudet huomioidaan tulevien investointien valmistelussa ja talousarviokäsittelyissä;
3. liikuntapalvelut selvittää mahdollisuudet toteuttaa ulkokuntosalin käyttöä tukevaa välineiden kokeiluluonteista lainaustoimintaa olemassa olevien palveluiden täydentämiseksi; ja
4. valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 296

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että

1. valtuusto merkitsee aloitteen johdosta annetun selvityksen tiedoksi;
2. Kerttulan ulkokuntosalin kehittämismahdollisuudet huomioidaan tulevien investointien valmistelussa ja talousarviokäsittelyissä;
3. liikuntapalvelut selvittää mahdollisuudet toteuttaa ulkokuntosalin käyttöä tukevaa välineiden kokeiluluonteista lainaustoimintaa olemassa olevien palveluiden täydentämiseksi; ja
4. valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto	§ 61	04.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 173	18.05.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 74	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 296	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
601/12.04.02/2026

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että

1. valtuusto merkitsee aloitteen johdosta annetun selvityksen tiedoksi;
2. Kerttulan ulkokuntosalin kehittämismahdollisuudet huomioidaan tulevien investointien valmistelussa ja talousarviokäsittelyissä;
3. liikuntapalvelut selvittää mahdollisuudet toteuttaa ulkokuntosalin käyttöä tukevaa välineiden kokeiluluonteista lainaustoimintaa olemassa olevien palveluiden täydentämiseksi; ja
4. valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto	§ 22	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 61	09.02.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 75	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 297	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

19**Valtuutettu Kari Kanniston ym. valtuutettujen aloite Kerttulan liikuntahallin ja Tiedonpuiston koulun kuntosalien käyttöasteen nostamisesta**

Kaupunginvaltuusto 26.01.2026 § 22

Valtuutettu Kari Kannisto jätti seuraavan aloitteen:

Raision kaupungin strategiassa mainitaan, että kaupunki mahdollistaa kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon kaikenikäisille ja missionamme onkin, että rakennamme rohkeasti kestävä ja hyvää elämää. Tämän lisäksi kaupungin omien tilojen maksimaalinen käyttöaste olisi kaikin tavoin suotavaa.

Kerttulan liikuntahallin kuntosalin aukioloajat ovat arkisin klo 8–22 ja viikonloppuisin klo 8–21. Ehdotan, että aukioloaikoja pidennettäisiin esimerkiksi klo 5–24. Näin toimitaan mm. Naantalissa. Muutokset voidaan tehdä kohtuu pienin kustannuksin mm. muokkaamalla ovien lukituksia. Lisäksi kesäajan sulkua (noin 5 viikkoa) voitaisiin salilla mahdollisuuksien mukaan peruuttaa samalla lukitusten uudelleenjärjestelyllä.

Myös Tiedonpuiston koulun kuntosalin käyttömahdollisuuksia tulisi urheiluseurojen ja henkilökunnan lisäksi parantaa kaikkien muidenkin raisiolaisten osalta. Uuden koulun kuntosalin käyttöaste on tällä hetkellä erittäin alhainen, pois lukien koulun oma käyttö klo 8–16. Timmi-varausjärjestelmän mukaan käyttöaste on tällä hetkellä (tammi-toukokuu): maanantaisin 0 h, tiistaisin 3 h, keskiviikkoisin 1 h, torstaista sunnuntaihin 0 h. Kesälle ei ole vielä yhtään varausta. Edellä mainittu huomioden ehdotan, että kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin mahdollistaakseen kaikille kaupunkilaisille Tiedonpuiston koulun kuntosalin käytön tavalla tai toisella. Tämä saattaa vaatia muutoksia mm. lukitukseen ja valvontaan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki ryhtyy pikaisesti edistämään sekä Kerttulan että Tiedonpuiston kuntosalien käyttöasteen nostamista.

Raisiossa 26.1.2026

Raision SDP:n valtuustoryhmä
Kari Kannisto

Aleksi Suro
Marjo Himanen
Kimmo Kosonen
Jarmo Rosama
Vesa Parantainen
Ari Korhonen

Tarja Tiitta-Nieminen
Niko Dahlgren
Annika Ollila
Anneli Kivijärvi
Janne Laulumaa
Hannele Lehto-Laurila

Kaupunginvaltuusto	§ 22	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 61	09.02.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 75	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 297	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Juha Hellstén	Heikki Suominen
Eveliina Tyyskänen	Juha Jormanainen
Jukka Rantala	Mari-Johanna Vähäsarja
Sini Laine	Venla Käyhkö
Sanni Reipas	

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 61

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta 25.08.2026 § 75

Valmistelija: liikunta- ja nuorisotoimenjohtaja Karita Toivonen,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Valtuutettu Kari Kannisto ja joukko valtuutettuja esittävät, että Kerttulan liikuntahallin kuntosalin aukioloaikoja pidennetään sekä Tiedonpuiston koulun kuntosalin käyttömahdollisuuksia laajennetaan kaikkien raisiolaisten käyttöön. Aloitteessa perustellaan ehdotusta liikuntamahdollisuuksien lisäämisellä sekä kaupungin tilojen käyttöasteen parantamisella.

Nykytila

Kerttulan liikuntahallin kuntosali on kuntalaisten käytettävissä arkisin klo 8–22 ja viikonloppuisin klo 8.00–21.00. Liikuntahallin henkilöstön kokemuksen mukaan suurin osa kuntosalin käyttäjistä (pl. seurat) harjoittelevat arkiaamuisin tai alkuiltapäivästä. Näin ollen nykyiset aukioloajat vastaavat käytettävissä olevan tiedon perusteella hyvin kuntosalin tämänhetkistä käyttöä.

Kaupunginvaltuusto	§ 22	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 61	09.02.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 75	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 297	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Kerttulan liikuntahallin kuntosalin käyttöä kuvaavat myös myydyt kuntosalikortit. Vuonna 2025 kortteja myytiin yhteensä 60 kappaletta ja vuonna 2026 valmisteluhetkeen mennessä 47 kappaletta. Vaikka kuntosalilla on aktiivi-nen käyttäjäkunta, nykyiset tiedot eivät vielä osoita sellaista kysyntäpiikkiä, joka yksin perustelisi merkittäviä investointeja käyttöaikojen laajentami-seen. Vuonna 2025 korttimyynti tuotti noin 4 705 € ja vuonna 2026 tähän mennessä noin 3 685 €, alv 0 %.

Raision kaupungilla on lisäksi toinen kuntalaisille avoin kuntosali Uintikeskus Ulpukassa. Ulpukan kuntosali on avoinna arkisin klo 6.00-20.00, keski- viikkoisin klo 11.00-21.00 sekä viikonloppuisin klo 11.00-18.00. Ulpukan kuntosali tarjoaa laadukkaan ja monipuolisen harjoittelu ympäristön, jonka laitetaso vastaa pääosin Tiedonpuiston koulun kuntosalin laitteistoa, mutta sali on kooltaan merkittävästi pienempi.

Tiedonpuiston koulun kuntosali palvelee koulupäivien aikana opetusta ja koulun ulkopuolella seurojen, yhdistysten sekä muiden ohjattujen ryhmien toimintaa. Yksityiset henkilöt eivät voi varata kuntosalia omaan käyttöönsä. Tiedonpuiston kuntosalin käyttöaste syyskaudelle 2026 Timmi - järjestelmän mukaisesti on koulukäytön ulkopuolella 37,78 %. Vaikka käyttöaste osoit-taa, että tilassa on vapaita ajankohtia, vapaan omatoimikäytön järjestämi-nen koulurakennuksessa edellyttäisi erillisiä kulunvalvonta-, turvallisuus- ja käyttöoikeusratkaisuja. Raisiossa on sisäkuntosalien lisäksi laadukkaita ulkokuntosaleja Kerttulas-sa, Tikanmaalla, Ihalassa, lukion pihalla ja Suvituulenpuistossa (valmistus-massa). Kohteissa on käytössä nykyaikaisia painopakallisia kuntoilulaitteita, joiden vastusta voidaan säätää käyttäjän kuntotason mukaan. Valaistut ul-kokuntosalit täydentävät kaupungin kuntosalipalveluverkostoa tarjoamalla maksuttoman ja helposti saavutettavan harjoittelumahdollisuuden eri-ikäisille kuntalaisille.

Arvio aloitteen toteuttamiskelpoisuudesta

Kerttulan liikuntahallin aukioloaikojen laajentaminen edellyttäisi käytännössä nykyistä laajempaa omatoimikäyttöä. Tämä edellyttäisi kulunvalvonnan kehittämistä, turvallisuusjärjestelyjen tarkastelua, käyttöoikeuksien hallintaa sekä kulkureittien rajaamista siten, että kuntosalin käyttäjät eivät pääse liikuntahallin muihin tiloihin ilman käyttöoikeutta.

Kustannuserä

Kustannuserä	Arvioitu kustannus	Huomio
Kulunvalvontajärjestelmä	5 462 €	Tarjouksen mukainen hankintahinta, alv 0 %

Kaupunginvaltuusto	§ 22	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 61	09.02.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 75	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 297	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Sähköinen lukitus, kaape- loinnit ja lukitusmuutokset	2 000–6 000 €	Arvio toteutustavasta riippuen, alv 0 %
Kokonaisinvestointi yht.	7 500–11 500 €	Arvioitu kertaluonteinen kustannus, alv 0 %
Kulunvalvonnan ylläpitokustannukset	114 €/kk 1 368 €/vuosi	Jatkuva kustannus, alv 0 %

Kameravalvonnan osalta ei tässä vaiheessa arvioida olevan lisäinvestointitarvetta. Kustannusten lisäksi omatoimikäytön laajentamisesta aiheutuisi hallinnollista työtä muun muassa käyttöoikeuksien hallinnasta, asiakaspalvelusta, häiriötilanteiden käsittelystä, käyttäjien ohjeistamisesta ja järjestelmän ylläpidosta sekä kulkukorteista.

Liikuntapalveluiden henkilöstö on tuonut esiin, että nykytilanteessa kuntosalille kulkevaa ovea voidaan halutessa pitää auki siten, että tilaan pääsee myös henkilöitä, joilla ei ole käyttöoikeutta saliin. Vastaavia haasteita esiintyy myös yksityisissä kuntosaleissa. Lisäksi pukuhuonetilojen kautta on mahdollista päästä liikuntahallin muihin tiloihin, minkä vuoksi kulkureittejä tulisi rajata ja tarvittavia rakenteellisia muutoksia toteuttaa lukituksia muuttamalla ennen käyttöaikojen mahdollista laajentamista.

Kulutuspalvelujen turvallisuutta koskeva lainsäädäntö edellyttää palveluntarjoajalta turvallisuuden varmistamista myös valvomattomissa tiloissa. Omatoimikäytössä tulee huolehtia muun muassa riskienhallinnasta, hätätilanteisiin varautumisesta, käyttäjien ohjeistuksesta, kulunvalvonnasta sekä turvallisista kulkureiteistä.

Tiedonpuiston koulun kuntosalin avaaminen yleiseen omatoimikäyttöön edellyttäisi vastaavasti kulunvalvonnan, turvallisuusjärjestelyjen ja käyttöturvallisuuden kehittämistä. Lisäksi koulurakennuksen muiden tilojen käyttö ja turvallisuus olisi huomioitava kulkureittejä suunniteltaessa.

Liikunta- ja nuorisopalvelut selvitti kesäkuun toisesta viikosta heinäkuun ensimmäiseen viikkoon Tiedonpuiston koulun kuntosalin käytön laajentamisen tarvetta avaamalla kuntosalin Raision kaupungin henkilöstölle ja toisen asteen opiskelijoille arkisin klo 14–20 väliseksi ajaksi veloituksetta. Kuntosalilla oli kokeilun aikana paikalla työntekijä. Kokeilun aikana kuntosalilla kirjattiin yhteensä 60 käyntikertaa, joista 45 oli kaupungin henkilöstön ja 15 toisen asteen opiskelijoiden käyntejä.

Kaupunginvaltuusto	§ 22	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 61	09.02.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 75	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 297	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Keskimääräinen kävijämäärä oli noin 3,5 henkilöä päivässä kuuden tunnin aukioloaikana. Suosituimmat käyntiajat sijoittuivat heti vuoron alkuun klo 14–15 sekä klo 16–17 välille. Kokeilu osoitti, että Tiedonpuiston koulun kuntosalille on tunnistettavissa käyttäjäpotentiaalia, mutta samalla kävijämäärät jäivät kokonaisuutena melko vähäisiksi suhteessa valvottuun aukioloaikaan ja siitä aiheutuvaan henkilöstöresurssiin. Kesäaika vaikutti varmasti kävijämäärään.

Liikunta- ja nuorisopalvelut on valmis selvittämään vertaisliikuttajien tai muiden vapaaehtoistoimijoiden vetämien ja valvomien kuntosaliryhmien käynnistämistä Tiedonpuiston koululla. Tällainen toimintamalli mahdollistaisi kuntalaisten pääsyn kuntosalille ennalta määriteltynä ajankohtina ilman liikuntapalveluille syntyviä merkittäviä säännöllisiä henkilöstökustannuksia. Samalla se tukisi kuntosalin käyttöasteen kasvattamista ja kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia.

Edellä kuvattu toimintamalli voisi lisätä kuntosalin käyttöä nykyisestä, mutta se ei toteuttaisi valtuustoaloitteessa esitettyä tavoitetta laajentaa kuntosalin käyttöaikaa omatoimikäytössä klo 5–24 väliselle ajalle.

Kilpailuneutraliteetti

Raision alueella toimii useita yksityisiä kuntosalipalveluja tarjoavia yrityksiä. Kaupunki tarjoaa jo tällä hetkellä kuntalaisille mahdollisuuden omatoimiseen kuntosaliharjoitteluun Kerttulan liikuntahallin ja Uintikeskus Ulpuken kuntosaleilla sekä maksuttomissa ulkokuntosalikohteissa.

Kaupungin liikuntapalvelujen tavoitteena on turvata kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia ja täydentää alueella olevaa palvelutarjontaa. Laajamittaisen vapaan kuntosalitoiminnan lisääminen kaupungin ylläpitämissä tiloissa voisi vaikuttaa alueella toimivien yksityisten palveluntarjoajien toimintaedellytyksiin.

Kaupunki on saanut Tiedonpuiston liikuntatilojen, sisältäen kuntosalin toteuttamiseen opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkarakentamisen avustusta ja kaupunki ei voi vääristää kilpailua yksityisten kuntosalien kanssa.

Palvelutarpeen seuranta ja jatkokehittäminen

Aloitteen tavoitetta kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien lisäämisestä pidetään ehdottomasti kannatettavana. Liikuntapalvelut seuraa kuntosalipalveluiden käyttöä ja palvelutarpeen kehittymistä. Mikäli kysyntä ilta- tai yöaikaiselle omatoimikäytölle kasvaa merkittävästi ja kustannus-hyötysuhde on järkevä, arvioidaan aukioloaikojen laajentamista uudelleen.

Kaupunginvaltuusto	§ 22	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 61	09.02.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 75	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 297	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Palveluiden kehittämisessä hyödynnetään kävijätilastoja, käyttäjäpalautetta ja asiakaskyselyjä. Näin varmistetaan, että mahdolliset investoinnit kohdistuvat palvelutarpeeseen nähden tarkoituksenmukaisesti ja tukevat mahdollisimman laajasti kuntalaisten liikkumista.

Johtopäätös

Aloitteen tavoite kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien lisäämisestä on kaupungin hyvinvointia ja terveyttä edistävän työn näkökulmasta tärkeä. Saatavilla olevan tiedon perusteella nykyiset kuntosalipalvelut vastaavat pääosin kysyntää, ja Kerttulan liikuntahallin kuntosalin nykyiset aukioloajat ovat jo varsin laajat.

Aukioloaikojen mahdollinen laajentaminen edellyttäisi lisäinvestointeja kulunvalvontaan, turvallisuusjärjestelyihin ja tilojen käyttöoikeuksien hallintaan. Lisäksi omatoimikäytön laajentaminen lisäisi hallinnollista työtä ja edellyttäisi kulkureittien sekä muiden tilojen suojaamisen tarkkaa suunnittelua.

Tiedonpuiston koulun kuntosalin käyttötarkoitus on koulun liikunnanopetus sekä ohjattu liikuntatoiminta. Kuntosalin avaaminen yleiseen omatoimikäyttöön edellyttäisi merkittäviä turvallisuus- ja kulunvalvontaratkaisuja sekä herättäisi kilpailuneutraaliteettiin liittyviä kysymyksiä.

Esittelijä Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa edellä olevan selvityksen vastauksena valtuustoaloitteeseen ja esittää kaupunginhallitukselle sekä edelleen kaupunginvaltuustolle, että valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 297

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto	§ 22	26.01.2026
Kaupunginhallitus	§ 61	09.02.2026
Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta	§ 75	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 297	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Henkilöstöjohtaja Piia Syvänen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 17.53.

Aleksi Suro ehdotti Juha Jormanaisen kannattamana, että päätösehdotukseen lisätään seuraava kirjaus:

Lisäksi kaupunginhallitus ohjaa hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakuntaa sekä infralautakuntaa arvioimaan Tiedonpuiston ja Kerttulan kuntosalien käyttömahdollisuuksien laajentamiseen tarvittavia investointeja osana vuoden 2027 talousarviota. Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti Suron esittämällä muutoksella.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastettiin heti kokouksessa.

Sivistysjohtaja Leena Laakso poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 17.55.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
128/12.04.01/2026

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto	§ 79	09.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 295	01.10.2024
Infralautakunta	§ 127	18.11.2025
Infralautakunta	§ 83	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 298	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

20

Valtuutettu Ella Myllyn ym. valtuutettujen aloite hallitusta hoitamattomuudesta luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

Kaupunginvaltuusto 09.09.2024 § 79

Valtuutettu Ella Mylly jätti seuraavan aloitteen:

Luonnon monimuotoisuus on heikentynyt ja erityisesti rakennetussa ympäristössä luonnon tila on kaventunut ja viherverkostot katkenneet. Luonto hyötyy monesti siitä, että sitä ei hoideta turhan innokkaasti. Suurimmasta osasta luonnonkasveista, eli "rikkakasveista" ei ole haittaa, vaan niiden kitkemisessä kyse on esteettisestä tottumuksesta. Kun hoitotöitä tehdään harvemmin ja harkiten, saadaan sekä tilaa luonnon monimuotoisuudelle että taloudellisia säästöjä. Tätä kutsutaan hallituksi hoitamattomuudeksi.

Hallittu hoitamattomuus hyödyttää pölyttäjiä ja kasvattaa lajien määrää. Hallitusti hoitamattomat alueet toimivat myös eläimille käytävinä, joita pitkin ne pääsevät liikkumaan laajempien luonnontilaisten alueiden välillä, mikä kasvattaa geenien vaihtoa saman lajin eri alueilla elävien populaatioiden välillä ja siten populaatioiden elinvoimaisuutta. Lisäksi hallittu hoitamattomuus voi auttaa varautumaan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, sillä monikerroksellinen kasvillisuus ja puusto suojaavat myrskyiltä ja tulvilta paremmin kuin tasainen nurmikko. Viheralueiden hoidon hyvällä suunnittelulla voi myös lisätä hiilensidontaa sekä kasvien ilmaa ja vesistöjä puhdistavia vaikutuksia.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Raision kaupunki hyödyntää jatkossa hallitun hoitamattomuuden periaatetta lisätäkseen luonnon monimuotoisuutta ja asukkaidensa hyvinvointia sekä varautuakseen taloudellisesti tuleviin mittaviin investointeihin. Lisäksi esitämme, että hallitun hoitamattomuuden edistäminen lisätään osaksi kaupungin ympäristöohjelman toimenpiteitä, ja että sen toteutumisesta ja kustannusvaikutuksista raportoidaan valtuustolle ympäristöohjelman seurannan yhteydessä.

Raision vihreä valtuustoryhmä

Ella Mylly	Niko Toivonen
Saila Rintee	Jonna Mero
Mirva Salonen	Pirita Efe
Kimmo Kosonen	Eveliina Tyyskänen
Aleksi Suro	Anneli Kivijärvi

Kaupunginvaltuusto	§ 79	09.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 295	01.10.2024
Infralautakunta	§ 127	18.11.2025
Infralautakunta	§ 83	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 298	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätös Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 01.10.2024 § 295

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen infralautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Infralautakunta 18.11.2025 § 127

Valmistelijat; kaupungininsinööri Mikko Kunttu ja vihersuunnittelija Markku Tuominen, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Ella Mylly ym. valtuutetut esittävät, että Raision kaupunki hyödyntäisi tulevaisuudessa hallitun hoitamattomuuden periaatetta lisätäkseen luonnon monimuotoisuutta ja asukkaidensa hyvinvointia sekä varautuakseen taloudellisesti tuleviin mittaviin investointeihin. Lisäksi he esittävät, että hallitun hoitamattomuuden edistäminen lisätään osaksi kaupungin ympäristöohjelman toimenpiteitä.

Viheralueiden hallitulla hoitamattomuudella tarkoitetaan suunnitelmallista hoidon vähentämistä viheralueilla luonnon monimuotoisuuden, ekologisten hyötyjen kustannussäästöjen edistämiseksi. Viheralueiden hallitulla hoitamattomuudella on tarkoitus lisätä luonnon monimuotoisuutta kaupunkiympäristössä. Ekologisesti moni-ilmeiset alueet ovat vastustuskykyisempiä ilmastonmuutoksesta johtuvista häiriöistä (mm. hulevesien hallinta ja eroosio). Luonnonmukaisemmat viheralueet parantavat esim. veden imeytymistä sekä pienentävät kaupunkien lämpösaarekevaikutusta. Lisäksi monipuolinen kasvillisuus tarjoaa suojaa, ravintoa ja pesäpaikkoja useille eläinlajeille. Hallitulla hoitamattomuudella voidaan säästää hoitoon käytettäviä resursseja tai ohjata niitä muihin työtehtäviin.

Hallitun hoidon haasteena ovat esteettiset odotukset ja asenteet. Osa asukkaista kokee hoitamattomat alueet epäsiisteiksi. Epäsiisteys realisoituu todennäköisesti palautemäärän nousuna. Suorina haittoina voidaan mainita allergiat ja punkit. Hallittu hoitamattomuus voi lisätä allergiaoireita ja punkkien määrää. Lisäksi hallittu hoitamattomuus voi edistää haitallisten lajien leviämistä. Hallittu hoitamattomuus voi toisaalta

Kaupunginvaltuusto	§ 79	09.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 295	01.10.2024
Infralautakunta	§ 127	18.11.2025
Infralautakunta	§ 83	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 298	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

vapauttaa resursseja mutta myös samanaikaisesti sitoa niitä. Hallitun hoitamattomuuden osalta toimenpiteiden tulee olla suunniteltuja, rajattuja ja hallittuja. Työtapojen muutoksista ja toimenpiteistä tulee tiedottaa kunnan asukkaita sekä työn suorittajia. Tietoisuuden lisäämisellä luonnon merkityksestä kaupunkiympäristössä sekä asukkaita osallistamalla on mahdollista saada hyväksyntä uusille toimintatavoille.

Hallittua hoitamattomuutta voidaan edistää Raisiossa seuraavilla konkreettisilla toimenpiteillä:

- Haitallisten vieraslajien torjunnalla edistetään kotoperäisten lajien menestymistä
- Hallitulla hoitamattomuudella ja monilajisella ja monikerroksellisella kasvillisuudella varaudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin.
- Nurmialueiden hoidossa vähennetään leikkuukertoja ja jätetään kukkivia kasvisaarekkeita leikkaamatta
- Nurmikoiden lajirikkautta lisätään kylvämällä sinne kotimaisia luonnonkasveja
- Puistojen reuna-alueita voidaan niityttää, jolloin alueilla tehdään ainoastaan yksi niitto kasvukauden päätyttyä
- Syksyllä lehtien murskaaminen keräämisen sijaan vapauttaa ravinteita nurmikolle ja maaperään, osan lehdistä voi hyödyntää katteena kasvillisuudelle
- Osa metsistä tulisi jättää kokonaan koskemattomiksi
- Laajempien metsäalueiden lisäksi asuinalueiden keskellä sijaitsevat metsiköt tulisi jättää mahdollisimman vähälle hoidolle ja poistaa ainoastaan riskipuut kulkuväylien ja tonttien rajojen tuntumasta
- Kaadettava puusto jätetään maastoon luonnon monimuotoisuutta lisäämään

Laajempien talousmetsien hoito on ollut pienimuotoista jo pidemmän ajan (rahoitus). Taajamametsien hoidossa on keskitytty turvallisuuteen. Myös siisteys on ollut taajamametsien hoidon keskiössä. Raisiossa on lukuisia kohteita sekä puistoissa että liikenneviheralueilla, joissa on käytetty luonnonkasveja ja alueet ovat ainakin osittain ylläpidetty hallitulla hoitamattomuudella. Puistokohteina voidaan mainita Keskuspuiston keto, Kreetankallion kallion ympäristö vanhan kauppaoppilaitoksen takana, Lampuodinpuiston metsäinen osuus Raatimiehenkadun ja Venheenkadun välissä ja Ystävyydenpuiston veteraanisaareke kaupungintalon edustalla. Liikenneviheralueiden osalta mainitaan Pyhän Martin puistikon kallio-osuus hautausmaan vieressä, Kerttulantien kaksi kiertoliittymää, Vuorenpään kiertoliittymä ja Maksan kiertoliittymä.

Ympäristöohjelmassa on huomioitu hallittu hoitamattomuus LUMO-toimenpiteissä. Keinovalikoimasta nousee esiin metsien hoito ja hoitamattomuus sekä omaehtoinen suojelu. LUMO-toimenpiteissä on konkreettisia luonnon monimuotoisuutta edistäviä toimia kuten niityiksi ja

Kaupunginvaltuusto	§ 79	09.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 295	01.10.2024
Infralautakunta	§ 127	18.11.2025
Infralautakunta	§ 83	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 298	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

uuselinympäristöiksi soveltuvien kohteiden selvittäminen ja perustaminen luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Vieraslajien torjuntaa jatketaan yhteistyössä asukkaiden kanssa. Hulevesiohjelman kautta vaikutetaan valumavesien hallinnan luontopohjaisiin ratkaisuihin. Toimenpiteiden toteutumista on seurattu ympäristöohjelman kautta.

Raisio on pinta-alaltaan pieni ja kaupunkirakenteessa on paljon puistoalueita, joista osa on rakennettua ympäristöä ja osa lähes luonnontilaista. Nykyisillä puistoalueilla voidaan lisätä hallittua hoitamattomuutta. Tärkeää olisikin pyrkiä säilyttämään nykyiset viheralueet paineen kasvaessa taajamarakenteen tiivistymisen ympärillä. Nykyisiä viheralueita voidaan kehittää hallitun hoitamattomuuden keinoin ja osa hallitun hoitamattomuuden keinoista on jo sisältynyt Raision viherhoidon käytäntöihin. Hallittu hoitamattomuus on ehkä jäänyt osittain piiloon ympäristöohjelman keinovalikoimassa yksilöidympien tavoitteiden taakse. Tulevaisuudessa tulisi myös keskittyä parempaan viestintään ja raportointiin asian osalta.

Esittelijä Tekninen johtaja Timo Oja

Päätösehdotus Infralautakunta antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.

Päätös Puheenjohtaja Tuija Aso esitti Jasmin Nisusen kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Infralautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Infralautakunta 25.08.2026 § 83

Valmistelija: kaupungininsinööri Mikko Kunttu, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ympäristöohjelman 1.6.2026. Ympäristöohjelmassa on esitetty toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi ja luonnon sopeutumiseksi (toimenpiteet 62–87). Toimenpiteet jakautuvat kuuden eri tavoitteen alle.

Tavoite: Kaupunki lisää eri tasoisten suojelualueiden ja säilytettävien alueiden määrää

Toimenpiteet:

Kaupunginvaltuusto	§ 79	09.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 295	01.10.2024
Infralautakunta	§ 127	18.11.2025
Infralautakunta	§ 83	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 298	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

62. Kaupunki tulee esittämään Järviiniityn lehdon suojelualueetta kattamaan viitasammakonesiintymisalueen (liite: Ehdotetut luonnonsuojelualueet). Viitasammakko on rauhoitettu direktiivilaji.

63. Kaupunki tulee esittämään suojelualueetta vesitornin takana sijaitsevalle metsäalueelle, jonka suojeluarvot on tunnistettu metsäohjelmassa (liite: Ehdotetut luonnonsuojelualueet).

64. Kaupunki selvittää mahdollisuudet Somersojan puronvarsilehdon, Nuorikkalan kalliokedon ja Järämäen alueen suojeluun, sekä Yli-isotalon luonnonsuojelualueen laajentamiseen.

65. Hulevesiohjelman valmistelussa tuotettuja luontoselvityksiä ja yleiskaavoitusta varten teetettäviä selvityksiä hyödynnetään uusien eri tasoilla suojeltavien kohteiden tunnistamiseksi.

66. Kaupungin metsissä suoritettavia hoitotoimia tarkastellaan saatavien tulojen näkökulmasta. Kannattamattomat hoitotoimet lopetetaan vanhan luonnontilaisen metsäalan lisäämiseksi.

67. Kaupungin metsiä hoidetaan FSC-sertifikaatin vaatimusten mukaan painottaen jatkuvan kasvatuksen menetelmiä.

Tavoite: Kaupungin hoidettujen viheralueiden suunnitelmallinen hoito ja lisääminen.

Toimenpiteet:

68. Kehitetään kaupunkivihreän määrälle vaatimukset, joiden toteutumista ohjataan kaavoituksella ja tontinluovutusehdoilla.

69. Viheralueille laaditaan hoito-ohjeet, joissa määritellään toimenpiteet alueiden monimuotoisuuden lisäämiseksi.

70. Uudistuvan keskustan alueelle suunnitellaan viilentäviä ja viihtyisyyttä lisääviä viherrakenteita.

Tavoite: Luonnon monimuotoisuuden tukemisen ja ennakoivien sopeutumistoimien rahoituksen varmistaminen ja sopeutumistoimien seurantatyökalun käyttö.

Toimenpiteet:

77. Talousarviossa huomioidaan ilmastonmuutoksen ennakoiva sopeutuminen sekä luonnon monimuotoisuutta tukevat toimet.

78. Kaupunki ottaa käyttöön Askeleet ilmastonmuutokseen varautumiseen -hankkeessa toteutetun Kuntien sopeutumistoimien seurantatyökalun. Seurantatyökaluun kirjataan ajantasaiset tiedot kaksi kertaa vuodessa ja toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain.

Tavoite: Raisio varautuu sään ääri-ilmiöiden lisääntymiseen.

Toimenpiteet:

Kaupunginvaltuusto	§ 79	09.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 295	01.10.2024
Infralautakunta	§ 127	18.11.2025
Infralautakunta	§ 83	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 298	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

79. Liikenneväylien kuivumista tehostetaan parantamalla hulevesien ohjausta.

80. Kaavoituksessa varataan riittävä mitoitus istutettaville alueille, jotta hellejaksojen aikana viilentävää varjopuustoa saadaan sijoitettua mahdollisimman tasaisesti.

81. Kaupunkivihreän ilmastokestävyyttä vahvistetaan monipuolisella lajistolla.

82. Ilmastomuutoksen myötä lisääntyviin sateisiin sopeudutaan toteuttamalla kaupungin hulevesiohjelmaa suunnitelmallisesti.

Valumavesien hallinta toteutetaan luonnonmukaisina ratkaisuin ja uomat pidetään mahdollisuuksien mukaan avoimina.

83. Kaupunki edistää alueellisen yhteistyön käynnistämistä Raisionjoen sivuhaarojen tarkemman valuma-alue selvityksen laatimiseksi.

Tavoite: Kaupungin maankäytössä ja rakennushankkeissa ennakoitua ilmastomuutoksen vaikutukset.

Toimenpiteet:

84. Yleiskaavan päivityksessä ja alueidenkäytön ohjauksessa huomioidaan hulevesiohjelmassa esitetyt tulvareitit.

85. Rakennushankkeiden tarjouspyyntövaiheessa asetetaan vaatimuksia rakennuksen ilmastokestävyyteen vaikuttaville rakenteille, kuten materiaaleille ja räystäiden mitoitukselle.

86. Piha-alueiden suunnittelussa varmistetaan tonttien riittävät kallistukset, ja pyritään lisäämään vettä läpäisevän pinta-alan ja varjoisien ja vihreiden pintojen määrää.

87. Kaupungin luonnonmonimuotoisuutta tukevien toimien ja ilmastomuutokseen sopeutumisensuunnittelussa huomioidaan erityisesti kaupungin alueella tunnistetut kehityskohteet, jotka on esitetty liitekartassa (Liitteenä kartta: Raisiossa tunnistettuja luonnonmonimuotoisuuden ja ilmastomuutokseen sopeutumisen kehittämiskohteita.)

Esittelijä Tekninen johtaja Timo Oja

Päätösehdotus Infralautakunta antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 07.09.2026 § 298

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Kaupunginvaltuusto	§ 79	09.09.2024
Kaupunginhallitus	§ 295	01.10.2024
Infralautakunta	§ 127	18.11.2025
Infralautakunta	§ 83	25.08.2026
Kaupunginhallitus	§ 298	07.09.2026
Kaupunginvaltuusto		14.09.2026

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti kokouksessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 14.09.2026
933/11.00/2024

Esittelijä Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee aloitteeseen annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös**Oheismateriaali**

Liite, Ehdotetut luonnonsuojelualueet

Liite, Raisiossa tunnistettuja luonnonmonimuoraisuuden ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen kehittämiskohteita